

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐

อ.พ. ๓๗/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมษายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาภรณ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางปรียาภา ทาระ นิตินทร ๗ นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์ วิทยากร ๖
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

LIART

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๗
- สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๙
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

- หลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน : การเตรียมการและปฏิบัติเมื่อเกิดภัย-๑-
- รูปสถานการณ์สาธารณภัยประจำสัปดาห์ -๘-

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....(๑)

: พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒(๒๑)

: พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒(๔๓)

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟูสาธารณภัย และอุบัติเหตุ ซึ่งมีผลทำให้งานด้านสาธารณภัยและงานด้านอุบัติเหตุ ที่เดิมดำเนินการโดยกองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี มารวมอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานเดียวกัน นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในด้านของอัคคีภัย รวมทั้ง หน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว

ก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางเดียวกัน ตลอดจนก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นสมควรนำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาบัญญัติไว้รวมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

๑. บทนิยาม

ในพระราชบัญญัตินี้

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาดภัย อุทกภัย และภัยอื่นใดอันมีผลกระทบอย่างกว้างขวางแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชน หรือทรัพย์สินของรัฐ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ วินาศกรรม หรือเหตุอื่นใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล

เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

“จังหวัด” ไม่หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอ แต่ไม่หมายความรวมถึงเขตในกรุงเทพมหานคร

“นายอำเภอ” หมายความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่อื่น

“ผู้บัญชาการ” หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัคร” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ บททั่วไป

๒.๑ กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ

ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

(๒) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(๓) ประสานการปฏิบัติการ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย

(๔) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน

(๕) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดหรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ มีอำนาจควบคุมและกำกับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครได้ทั่วราชอาณาจักร โดยให้

ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการ มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๘)

๒.๓ กำหนดให้อธิบดีเป็นผู้อำนวยการกลาง มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการรองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๙)

๒.๔ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

(๔) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมถึงตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัด

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๕ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่จำนวนเจ็ดคน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนเทศบาลจำนวนสองคน และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในจังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๖ กำหนดให้นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร่างมาตรา ๑๓) และกำหนดให้นายอำเภอเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทา

สาธารณภัยในเขตอำเภอของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๔)

๓. หมวด ๒ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓.๑ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที (ร่างมาตรา ๑๖)

๓.๒ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ๆ ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น (ร่างมาตรา ๑๗)

๓.๓ เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อสั่งการต่อไป (ร่างมาตรา ๑๘)

๓.๔ ในการบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีสถานที่ชั่วคราวเพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล และการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
- (๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราว

ในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง

(๔) จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรสลัด

(๕) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ

ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการกำหนดสถานที่หรือดำเนินการใดตามวรรคหนึ่งก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

๓.๕ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๖)

๔. หมวด ๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

๔.๑ กำหนดให้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

LIRT

(๑) จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร

(๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

(๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์ เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตราย หรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติภารกิจ ใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๗)

๔.๒ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนส่วนราชการหรือ

หน่วยงานของกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ง) ผู้แทนชุมชนในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๒๘)

๔.๓ กำหนดให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๐)

๔.๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๑)

๔.๕ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครทราบทันที (ร่างมาตรา ๓๒)

๕. หมวด ๔ เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร

๕.๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการกลาง มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ทั่วราชอาณาจักร

(๒) ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตจังหวัด

(๓) ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

(๔) ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตกรุงเทพมหานคร

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย (ร่างมาตรา ๓๔)

๕.๒ ผู้อำนวยการอาจจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๖)

๖. หมวด ๕ เบ็ดเตล็ด

๖.๑ ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้ดำเนินการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดชอบ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๓๘)

๖.๒ กำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร่างมาตรา ๔๐)

๗. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

(ร่างมาตรา ๔๒ – มาตรา ๔๗)

มีการกำหนดโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นอกจากนี้ยังมีการกำหนดโทษแก่ผู้แต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของอาสาสมัครหรือขององค์การสาธารณกุศล และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยโดยมิได้เป็นอาสาสมัครหรือสมาชิกองค์การสาธารณกุศล เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว

๘. บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๘ –

มาตรา ๕๐)

กำหนดให้หน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จให้เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้บรรดาศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๖ วรரசส์แห่งพระราชบัญญัตินี้

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐ โดยมีเหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า

เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นส่วนราชการสังกัด กระทรวงมหาดไทยมีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟูสาธารณภัย และอุบัติเหตุ ซึ่งมีผลทำให้งานด้านสาธารณภัยและงานด้านอุบัติเหตุ ที่เดิมดำเนินการโดยกองป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี มารวมอยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานเดียวกัน นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นกฎหมายที่มี สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้านของอัคคีภัย รวมทั้ง หน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางเดียวกัน ตลอดจนเพื่อให้เกิดความเป็น เอกภาพในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นสมควรนำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ระงับอัคคีภัย มาบัญญัติไว้รวมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไป

อนึ่ง คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณาในรายละเอียดต่อไป แต่คณะรัฐมนตรียังมิได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา เนื่องจากวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ได้มีพระราชกฤษฎีกา ยุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงทำให้อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง

LIART

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นส่วนราชการสังกัด กระทรวงมหาดไทย มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกัน บรรเทา พิ้นฟูสาธารณภัย และอุบัติเหตุ ซึ่งมีผลทำให้งานด้านสาธารณภัยและงานด้านอุบัติเหตุ ที่เดิมดำเนินการโดยกองป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ แห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี มารวมอยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานเดียวกัน นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นกฎหมายที่มี สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้านของอัคคีภัย รวมทั้ง หน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางเดียวกัน ตลอดจนเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ ในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นสมควร นำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาบัญญัติไว้รวมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทยกเลิกพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒

๖. บทรักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๗. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๗.๑ บทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย และภัยอื่นใดอันมีผลกระทบอย่างกว้างขวางแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชน หรือทรัพย์สินของรัฐ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ วินาศกรรม หรือเหตุอื่นใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

“จังหวัด” ไม่หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอ แต่ไม่หมายความรวมถึงเขตในกรุงเทพมหานคร

“นายอำเภอ” หมายความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่อื่น

“ผู้บัญชาการ” หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

LIRT

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัคร” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๒ หมวด ๑ บททั่วไป

๗.๒.๑ กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

(๒) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(๓) ประสานการปฏิบัติการ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับบาดเจ็บร้าย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย

(๔) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน

(๕) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม (๑) แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามแผนดังกล่าว

ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม (๑) ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเชิญหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและตัวแทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทมาร่วมปรึกษาหารือและร่วมจัดทำ ทั้งนี้ จะจัดให้หน่วยงานภาคเอกชนเสนอข้อมูลหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะจัดให้มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นในบางจังหวัดเพื่อปฏิบัติงานในจังหวัดนั้นและจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันตามความจำเป็นก็ได้

๗.๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการมีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในการนี้ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครได้ที่ราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการมีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครได้ที่ราชอาณาจักร

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย โดยให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการตามวรรคหนึ่งรองจากผู้บัญชาการ

๗.๒.๓ ให้อธิบดีเป็นผู้อำนวยการกลาง มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้อธิบดีเป็นผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ที่ราชอาณาจักร

๗.๒.๔ อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

LIRT

(๔) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือ การปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย

(๖) แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัด

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในจังหวัด ให้ดำเนินการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๒.๕ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการ จังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่จำนวนเจ็ดคน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนเทศบาลจำนวนสองคนและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในจังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเห็นว่าแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดไม่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๗.๒.๖ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๗.๓ หมวด ๒ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๗.๓.๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ของตน (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย ให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) ใช้อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยเท่าที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ใช้เครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนทุกระบบที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือท้องที่ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สั่งห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคารหรือสถานที่ที่กำหนด

(๖) จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

๗.๓.๒ เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุ ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อสั่งการต่อไป (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

๗.๓.๓ กำหนดให้ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ใกล้เคียงถึง ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดป้องกันภัยได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้นใกล้เคียงถึง ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดป้องกันภัยได้ ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การยับยั้งหรือแก้ไขความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อป้องกันภัยต่อส่วนรวมด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่การตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินจะมีผลทำให้เกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่อื่นหรือก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นแก่เขตพื้นที่อื่น ผู้อำนวยการท้องถิ่นจะใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการจังหวัด

๗.๓.๔ ในการบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีอำนาจดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้มีสถานที่อยู่อาศัยชั่วคราวหรือได้รับการปฐมพยาบาล (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ในการบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่ชั่วคราวเพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล และการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย

(๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง

(๔) จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรผู้ร้าย

(๕) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ

ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการกำหนดสถานที่หรือการดำเนินการใดตามวรรคหนึ่งก็ได้

ในการดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงาน จะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการหรือช่วยดำเนินการก็ได้ และในกรณีตาม (๕) จะมอบหมายให้องค์การสาธารณกุศลเป็นผู้ดำเนินการหรือช่วยดำเนินการด้วยก็ได้

๗.๓.๕ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการ ผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการ ผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา ๘ และผู้อำนวยการตามมาตรา ๑๖ และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ด้วย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี

๗.๔ หมวด ๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

๗.๔.๑ กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรบอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร

(๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

(๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๔.๒ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ง) ผู้แทนชุมชนในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

๗.๕.๓ กำหนดให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานครในฐานะรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบหมายให้รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

๗.๕.๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่อยู่

ในเขตพื้นที่ให้ช่วยเหลือหรือร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ผู้อำนวยการเขตจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

๗.๕ หมวด ๔ เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร

๗.๕.๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่

(ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการกลาง มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ทั่วราชอาณาจักร

(๒) ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตจังหวัด

(๓) ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

(๔) ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตกรุงเทพมหานคร

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

๗.๕.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยการอาจจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ผู้อำนวยการอาจจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายและตามที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

การบริหารและกำกับดูแลอาสาสมัคร การคัดเลือก เครื่องแต่งกาย เครื่องหมายบัตรประจำตัว สิทธิ หน้าที่ และวินัยของอาสาสมัคร ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

LIART

๗.๕.๓ ในกรณีที่องค์การสาธารณสุขหรือบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้องค์การสาธารณสุขและบุคคลดังกล่าวในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่องค์การสาธารณสุขหรือบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้องค์การสาธารณสุขและบุคคลดังกล่าวในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควร

เพื่อให้การช่วยเหลือหรือบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้อำนวยการแจ้งให้องค์การสาธารณสุขและบุคคล ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและวิธีการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่

๗.๖ หมวด ๕ เบ็ดเตล็ด

๗.๖.๑ ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ถ้าได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้ดำเนินการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้ดำเนินการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๗.๖.๒ กำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีที่ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ประสงค์จะแต่งเครื่องแบบ ก็ให้กระทำได้ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๗.๗ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๗.๗.๑ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ ตามมาตรา ๑๖ (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ ตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๗.๒ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับแก่ผู้ขัดขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๙ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๙ หรือ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

๗.๗.๓ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับแก่ผู้แต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของอาสาสมัครหรือขององค์การ สาธารณกุศล และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย โดยมีได้เป็นอาสาสมัครหรือสมาชิก องค์การสาธารณกุศลดังกล่าว เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ในขณะที่เกิดสาธารณภัย ผู้ใดแต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมาย ของอาสาสมัครหรือขององค์การสาธารณกุศล และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย โดยมีได้เป็นอาสาสมัคร หรือสมาชิกองค์การสาธารณกุศลดังกล่าว เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๘ บทเฉพาะกาล

๗.๘.๑ กำหนดให้หน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จให้เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๘.๒ ให้บรรดาศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ให้บรรดาศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๗.๘.๓ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๔๒๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑.๑ (ฝ่ายความมั่นคง) ไปพิจารณาดำเนินการก่อนส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และผู้แทนกรุงเทพมหานคร (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเขตทวีวัฒนา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงและรายละเอียดประกอบการพิจารณา

๑. สาระสำคัญแห่งร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกันบรรเทา พิ้นฟู สาธารณภัยและอุบัติภัย เป็นผลให้งานด้านสาธารณภัยซึ่งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบของ กองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และดำเนินการโดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และงานด้าน อุบัติภัยซึ่งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๔ มารวมอยู่ในความ รับผิดชอบของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่นี้ จึงสมควรปรับปรุง พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเหมาะสมกับสภาพการณ์ ปัจจุบัน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีมีมติ รับหลักการร่างฯ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยให้ เปลี่ยนชื่อเป็น “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.” เพื่อให้สอดคล้อง

กับการกิจ อำนาจหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และขยายขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ครอบคลุมด้านอุบัติเหตุ

๒. กำหนดให้มี “คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ” โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน ให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด และคณะกรรมการระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอด้วย เพื่อให้สามารถนำนโยบาย แนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับชาติไปกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติของแต่ละพื้นที่

๓. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจบังคับบัญชาทุกส่วนราชการให้ดำเนินการและการประสานงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕. กำหนดให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินครอบคลุมพื้นที่มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๖. ให้มีการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ทั่วราชอาณาจักร

๗. กำหนดบทกำหนดโทษ ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน

๒. ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ อนุมัติร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ได้มีประเด็นข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไปด้วย ดังนี้

๒.๑ ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑.๑ (ฝ่ายความมั่นคง)

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑.๑ (ฝ่ายความมั่นคง) ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ มีมติว่า เห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑.๑ (ฝ่ายความมั่นคง) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอ

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑.๑ (ฝ่ายความมั่นคง) เสนอ ซึ่งประเด็นการอภิปรายและมติของ คณะกรรมการฯ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ มีดังต่อไปนี้

(๑) เห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ.

(๒) ที่ประชุมให้ข้อสังเกตในการป้องกันปัญหาความซ้ำซ้อนในการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดว่า สมควรพิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ในประเด็นเรื่องอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเห็นควร กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้สนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในจังหวัด โดยที่ประชุมมอบหมายให้กรมป้องกันฯ รับไปพิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๖ ให้เป็นไปตามข้อสังเกต ดังกล่าว

(๓) ข้อเสนอในการจัดตั้งกองทุนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า ไม่สมควรจัดตั้งกองทุนดังกล่าว เนื่องจากงบประมาณในการ ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยหลักแล้วเป็นหน้าที่ของภาครัฐในการจัดสรร งบประมาณเพื่อดำเนินการ หากภาคเอกชนจะร่วมบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือก็สามารถดำเนินการ ได้ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องจัดตั้งกองทุนเพื่อดำเนินการอีก ประกอบกับการดำเนินการของกองทุนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของกองทุนในใช้จ่ายเงิน อันอาจจะส่งผลให้เกิดปัญหาข้อจำกัดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยได้

๒.๒ ความเห็นของกระทรวงการคลัง

(๑) เห็นชอบกับหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. ที่ได้ตราขึ้นเพื่อรองรับบทบาท ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของกรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ในการดำเนินการป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟูสาธารณภัย และอุบัติเหตุ โดยได้ ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และยกร่างพระราชบัญญัติฯ ขึ้นใหม่ เพื่อขยายขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) การกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นทุนสนับสนุนช่วยเหลือในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกองทุนจะมี รายได้จากเงินที่ได้รับจากเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รายได้และดอกผลที่เกิดจาก กองทุนดังกล่าวอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน โดยส่วน ราชการที่ได้รับสามารถนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอยู่แล้ว ประกอบกับไม่ปรากฏว่ากองทุนมีเงินหมุนเวียนหรือ รายได้จากการปฏิบัติการกิจการตามอำนาจหน้าที่ จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องตั้งกองทุนตาม พระราชบัญญัตินี้ขึ้นโดยเฉพาะ

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. แล้ว ในเบื้องต้นเห็นว่า การปฏิรูประบบราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีหลักการให้การปฏิบัติราชการของส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้รับผิดชอบในภารกิจที่ชัดเจน และมีการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว คล่องตัว และตอบสนองความต้องการของประชาชน ด้วยหลักการดังกล่าวการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นภารกิจประการหนึ่งของรัฐซึ่งได้กำหนดขึ้นในการปฏิรูประบบราชการคราวนี้ให้เกิดความชัดเจนในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย และจัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเพื่อเป็นผู้รับผิดชอบในภารกิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การบริหารกฎหมายโดยอาศัยรูปแบบ “คณะกรรมการ” ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะดำเนินการเรื่องใดจะต้องมีการประชุมและมีมติเสียก่อนจึงจะดำเนินการได้ นั้น จะทำให้การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยล่าช้าไม่ทันหรือเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการในการปฏิรูประบบราชการที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงมีความเห็นว่า การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต่าง ๆ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารกฎหมายไม่เหมาะสม สมควรกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติต่อไป ซึ่งในการจัดทำแผนหลักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้น ได้กำหนดให้มีการดำเนินการร่วมกันจัดทำในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว จึงทำให้สามารถประสานการดำเนินงานได้ตั้งแต่ในระยะต้น นอกจากนี้ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งสรุปผลการพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ บททั่วไป

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. เนื่องด้วยคำว่า “สาธารณภัย” หมายความว่า ภัยต่าง ๆ อันมีผลกระทบอย่างกว้างขวางแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ของประชาชนหรือทรัพย์สินของรัฐ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากธรรมชาติ อุบัติเหตุ วินาศกรรม หรือเหตุอื่นใดก็ตาม ด้วยความหมายดังกล่าว คำว่า “สาธารณภัย” จึงย่อมาจากความรวมถึง อัคคีภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่ว่าสาธารณภัยนั้นจะเป็นภัยในรูปแบบใด เป็นไปในแนวทางและมาตรการเดียวกัน ดังนั้น นอกจากจะได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย (ร่างมาตรา ๓) โดยรวมอยู่ในความหมายของสาธารณภัยด้วย และในร่างนี้ เห็นควรไม่กำหนดคำนิยามของภัยต่าง ๆ ไว้ในตัวบท เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและ

สามารถกำหนดรายละเอียดไว้ในแผนแม่บทได้ และเนื่องด้วยเป็นการให้มีกฎหมายขึ้นใหม่ โดยยกเลิกกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันทั้งสองฉบับดังกล่าว และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งต้องมีการกำหนดแนวทางและมาตรการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเสียใหม่ให้มีสะดวก รวดเร็ว ความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีระยะเวลาในการเตรียมการในการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ดังกล่าว จึงได้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

นอกจากหลักการข้างต้นแล้วในส่วนของบททั่วไปที่จะนำไปใช้บังคับในร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาไว้ดังนี้

(๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เนื่องด้วยตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ตัดกรณีให้มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ในการบริหารการใช้บังคับกฎหมายนี้ เพราะเห็นว่าหากนำรูปแบบการดำเนินงานของคณะกรรมการมาใช้กับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้ว จะทำให้เกิดความไม่สะดวก คล่องตัว และอาจไม่สามารถดำเนินการให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งในข้อเท็จจริงแล้วแม้จะกำหนดให้การบริหารการใช้กฎหมายเป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการ แต่ในทางปฏิบัติผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจที่จะเข้าดำเนินการศึกษา วางแผนงานหรือมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ก็ได้แก่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบกับในหลักการแห่งการปฏิรูประบบราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในภารกิจที่ชัดเจน และมีการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว คล่องตัว และตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้น จึงมิได้นำรูปแบบการบริหารกฎหมายด้วยคณะกรรมการมากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่ได้กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ และในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศจึงกำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นแผนในระดับชาติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องถือเป็นแนวทางและมาตรการในการปฏิบัติตาม มิใช่แผนกำหนดการสั่งการเช่นเดียวกับแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่แล้วมา ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนดให้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาตินี้อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

๑) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๒) แนวทางและวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชนและหน่วยงานของรัฐ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณสุขภาค

๓) หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม ๑) และ ๒) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว

๔) แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากรและประชาชน

๕) แนวทางในการซ่อมแซม บำรุง ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

เพื่อให้การกำหนดแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติดังกล่าวสามารถกำหนดแนวทางและมาตรการให้เกิดความเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงาน ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้การกำหนดเรื่องใดตามสาระสำคัญของแผนฯ นี้ให้กำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงภัยต่าง ๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงภัยด้านนั้น และเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดอุปสรรคและสามารถป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างรวดเร็ว พระราชบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย

สำหรับในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาตินั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบและเกิดความร่วมมือในการประสานงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเชิญหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทมาร่วมปรึกษาหารือและร่วมจัดทำแผนฯ ดังกล่าว โดยสามารถจัดให้หน่วยงานภาคเอกชนเสนอข้อมูลหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนด้วยก็ได้

นอกจากที่ได้กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้ว ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

๑) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีการพัฒนาและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ

๒) ประสานการปฏิบัติการ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัยและให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปด้วยความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และเกิดความร่วมมือในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๓) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นระบบ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่กรณีนี้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับพื้นที่ตามความจำเป็น ได้กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอาจจัดให้มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นในบางจังหวัดเพื่อปฏิบัติงานในจังหวัดนั้นและจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันก็ได้

๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๑.๒) องค์กรในการควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เนื่องด้วยในการปฏิรูประบอบราชการ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดให้ภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย และเพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนไม่เกิดความซ้ำซ้อนดังที่ผ่านมา รวมทั้งลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว และคล่องตัวยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดเกี่ยวกับการควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ดังนี้

๑) กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการมีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครได้ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งเดิมตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ นั้น กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าว แต่เมื่อในการปฏิรูประบอบราชการ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดให้ภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย สมควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่ดังกล่าว สำหรับนายกรัฐมนตรีสามารถใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลสั่งการควบคุม และกำกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว

นอกจากนั้น ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย โดยให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการรองจากผู้บัญชาการ (ร่างมาตรา ๔) และให้อธิบดีเป็นผู้บัญชาการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ที่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร (ร่างมาตรา ๙)

๒) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในระดับต่าง ๆ

เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละพื้นที่ มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการที่ชัดเจนและสามารถเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งจะทำให้เกิดการป้องกันและบรรเทา ความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ จึงได้กำหนดให้มีผู้อำนวยการ (บทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๔)) ระดับต่าง ๆ และกำหนดเขตอำนาจในการปฏิบัติ หน้าที่ไว้ดังต่อไปนี้

(ก) ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็น ผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุม และกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครทั่วประเทศ (ร่างมาตรา ๙) เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดให้กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(ข) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัด เพื่อเป็นหน่วยงานในพื้นที่ที่รับนโยบาย ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากส่วนกลางไปประสาน ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัด โดยเพื่อให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๑. จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อนำแนวทางและ มาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไปใช้ให้เหมาะสม กับสภาพในพื้นที่จังหวัด

๒. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การฝึกอบรมอาสาสมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมและเข้าใจ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพ

๓. ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐให้การสงเคราะห์ เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการ

รักษาความสงบเรียบร้อยหรือการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือหรือเข้าดูแลความเรียบร้อยได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับภัยและความเสียหายที่เกิดขึ้น

๔. แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บัญชาการจังหวัดมีอำนาจที่จะสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในจังหวัด ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

สำหรับในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาตินั้น อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และสาระสำคัญอื่นเพื่อให้เหมาะสมกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

- การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกัน บรรเทา และระงับสาธารณภัย และความเดือดร้อนของประชาชน

- แผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

- แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดมีความรู้ความเข้าใจและมีแผนงานที่ชัดเจนในการเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

- แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล เพื่อให้หน่วยงานภาคเอกชนที่จะเข้าช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถเข้าร่วมและปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีระบบและเป็นไปในแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม

เพื่อให้การจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นไปอย่างรอบคอบและเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเกิดความร่วมมือกับหน่วยงานภาคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ นายกองคํารบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ผู้แทนเทศบาลจำนวนสองคนและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน และกรรมการผู้แทนองค์การสาธารณสุขในจังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร เพื่อจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๒)

อย่างไรก็ดี แผนฯ นี้ จะต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย จึงกำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่ในการตรวจสอบโดยหากเห็นว่ามีความไม่สอดคล้องกัน ให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งต่อไป

โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับท้องถิ่น เนื่องจากจะมีความซ้ำซ้อนกับจังหวัด แต่ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดและมีบุคลากร ทรัพยากร อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่สามารถช่วยเหลือและให้การสนับสนุนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัดได้ จึงกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓)

นอกจากนี้ เพื่อให้มีการควบคุมและกำกับดูแลการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัดเป็นไปอย่างทั่วถึง ได้กำหนดให้นายอำเภอเป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย โดยในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(ค) เนื่องด้วยในความเป็นจริงสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจะเกิดในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งการที่จะดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ในการระงับหรือลดผลแห่งความเสียหายที่เกิดหรืออาจจะเกิดจากสาธารณภัยนั้น หน่วยงานที่จะดำเนินการดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยดังกล่าว ประกอบกับนโยบายของรัฐที่จะกระจายอำนาจในการจัดทำภารกิจต่าง ๆ ของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยเป็นหน่วยงานเบื้องต้นในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) และผู้ว่าราชการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) เป็นผู้ประสานให้ความช่วยเหลือ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวว่า “องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นแห่งพื้นที่” (บทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งแต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๔)) ซึ่งกำหนดให้มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนนั้น ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และมีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าในข้อเท็จจริงสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจะเกิดในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปกครองดูแลพื้นที่ การที่จะดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ทั้งในด้านการป้องกัน บรรเทา ระวังหรือลดผลแห่งความเสียหายที่เกิดหรืออาจจะเกิดจากสาธารณภัยนั้น หน่วยงานแรกที่จะเข้าดำเนินการดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยนั้น เพราะฉะนั้น ในกระบวนการของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงต้องกำหนดกลไกและกระบวนการโดยเริ่มจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก โดยมีระดับจังหวัดซึ่งมีผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้รับผิดชอบ และระดับประเทศซึ่งมีผู้อำนวยการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) เป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วประเทศประสานให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด กำหนดให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นมีอำนาจและหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว เพื่อเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือผู้ได้รับภัยอันตรายหรือความเสียหาย รวมทั้งระงับหรือลดผลแห่งความเสียหายที่เกิดหรืออาจจะเกิดจากสาธารณภัยนั้นในเบื้องต้นก่อน และแจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัด (นายอำเภอ) ที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ทราบทันที ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะเข้าช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของผู้อำนวยการท้องถิ่นและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือในกรณีอยู่

นอกเหนืออำนาจของผู้อำนวยการท้องถิ่น ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการจังหวัดกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น โดยให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดสั่งการได้สำหรับในเขตอำเภอพื้นที่ของตน และให้ผู้อำนวยการจังหวัดสั่งการได้สำหรับในเขตจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง)

๒) ในกรณีจำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น กำหนดให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นสามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตนได้ โดยให้แจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้อำนวยการจังหวัด เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป นอกจากนี้ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใด กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัดจะสั่งการให้หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด กระทำหรืองดเว้นการกระทำใดที่มีผลกระทบต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นก็ได้ โดยคำสั่งดังกล่าวให้มีผลบังคับเป็นระยะเวลาตาม ที่กำหนดในคำสั่ง แต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง เพื่อเป็นมาตรการในการบังคับการให้การป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สำหรับในกรณีที่มีความ จำเป็นต้องให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับเกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการที่จะสั่งการ ได้ตามความจำเป็นแต่ต้องไม่เกินเจ็ดวัน เพื่อให้ผู้ซึ่งมีอำนาจและความรับผิดชอบชั้นเหนือขึ้นไป สามารถตรวจสอบความจำเป็นและมาตรการที่จะใช้บังคับนั้นให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๗ วรรคสองและวรรคสาม)

๓) สำหรับในกรณีที่หากพื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยดังกล่าว อยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่เกิดขึ้นเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นประโยชน์แก่พื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยทั้งหมด กำหนดให้ ผู้อำนวยการประจำท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ ไปพลาง ก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว และกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่มีพื้นที่ที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้น เพื่อระดมความช่วยเหลือจากพื้นที่ ใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นมิให้ลุกลามหรือแพร่ขยายไปในพื้นที่อื่น หรือลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น (ร่างมาตรา ๑๗ วรรคสี่ และร่างมาตรา ๑๘)

๔) เนื่องด้วยสาธารณภัยอาจเกิดได้ทุกเวลาและสถานที่ การที่ กำหนดให้ผู้อำนวยการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ต้องรับผิดชอบในการเข้าดำเนินการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเสียทุกกรณี ในข้อเท็จจริงไม่อาจจะดำเนินการได้ และเมื่อ ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติให้มีเจ้าพนักงาน (บทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตาม พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)) ซึ่งในแต่ละพื้นที่ย่อมจะมีเจ้าพนักงานดังกล่าวอยู่จำนวนหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเบื้องต้นก่อนที่ผู้อำนวยการ จะเข้าดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป ซึ่งในการนี้ จึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ เจ้าพนักงานที่ประสบสาธารณภัยที่จะต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้ว

รับรายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อส่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้ ทั้งนี้ เพื่อให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานที่จะเข้าดำเนินการในเบื้องต้นด้วย (ร่างมาตรา ๑๙)

๕) กำหนดอำนาจของผู้อำนวยความสะดวกในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้นใกล้จะถึง โดยกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดปิดป้องภัยอันตรายได้ ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การยับยั้งหรือแก้ไขความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้น อย่างไรก็ตาม สิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินบางประการมิหรือใช้เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของส่วนรวม เช่น เชื้อเพลิง น้ำมัน หรือกระสอบทรายกันน้ำ แต่เพื่อบำบัดปิดป้องภัยอันตรายที่จะเกิดหรือเกิดขึ้นแล้วมิให้มีผลกระทบอย่างร้ายแรง และมีความจำเป็นต้องดำเนินการกับบรรดาสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินที่ใช้เพื่อป้องกันภัยส่วนรวมดังกล่าว ก็ให้สามารถกระทำได้เท่าที่จำเป็น

อนึ่ง แม้ผู้อำนวยความสะดวกจะมีอำนาจสั่งการให้ตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดปิดป้องภัยอันตรายได้ ตามที่กำหนดไว้ข้างต้นก็ตาม แต่ในการตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินดังกล่าว จะมีผลทำให้เกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่อื่นหรือก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นแก่เขตพื้นที่อื่นแล้ว ผู้อำนวยความสะดวกจะใช้อำนาจดังกล่าวมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยความสะดวกจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ของตน หรือกรณีที่มีการสร้างสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินที่ใช้เพื่อป้องกันภัยส่วนรวม แต่มีผลให้พื้นที่ของตนต้องรับผลจากสาธารณภัยนั้น จึงสั่งให้มีการตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินดังกล่าว จนทำให้พื้นที่อื่นหรือส่วนรวมเกิดความเสียหายด้วย (ร่างมาตรา ๒๐)

๖) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในบางกรณีอาจต้องเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่บุคคลอื่นมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอยู่ซึ่งตามปกติไม่อาจเข้าไปได้ เพราะจะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดให้ในกรณีจำเป็นให้เจ้าพนักงานเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ แต่การเข้าป้อนั้นจะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้นหรือเมื่ออยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อำนวยความสะดวก ก็ให้กระทำได้แม้เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะไม่ได้อนุญาต โดยยังคงถือหลักการในเรื่องของกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองในอาคารหรือสถานที่นั้นอยู่ และการที่จะเข้าไปได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตนั้นก็จะมีได้เฉพาะกรณีจำเป็นหรือกระทำการภายใต้คำสั่งของผู้อำนวยความสะดวกที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะเข้าไปหรือใช้อาคารหรือสถานที่ใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นอกจากนั้น เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ทรัพย์สิน ในอาคารหรือสถานที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ได้กำหนดให้กรณีทรัพย์สินที่อยู่ในอาคาร หรือสถานที่นั้น เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินนั้นออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานดังกล่าว กำหนดให้เจ้าพนักงานมี อำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดย เจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว เนื่องจากได้มีการ แจ้งให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้ทราบเพื่อดำเนินการแล้ว (ร่างมาตรา ๒๑)

๗) เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการบรรเทาสาธารณ ภัย ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการดังต่อไปนี้

- จัดให้มีสถานที่ชั่วคราวเพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับ การปฐมพยาบาลและการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
- จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณ ไกลเคียงเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดภัยและ บริเวณใกล้เคียง
- จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรผู้ร้าย
- ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในบริเวณที่ เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ

สำหรับการปฏิบัติหน้าที่นั้น ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงาน ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการ กำหนดสถานที่หรือการดำเนินการใดดังกล่าวก็ได้ และผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานนั้น จะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการ หรือช่วยดำเนินการก็ได้ โดยในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย จะมอบหมายให้องค์การ สาธารณกุศลเป็นผู้ดำเนินการหรือช่วยดำเนินการด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

๘) กำหนดให้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และ เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดภัยอันตรายหรือ กีดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานออกจากพื้นที่ หรือจะประกาศห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดในพื้นที่ดังกล่าวก็ได้ โดยประกาศดังกล่าวให้กำหนด ระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ที่ห้ามตามที่จำเป็นไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

๙) ในกรณีที่สาธารณภัยได้สิ้นสุดหรือผ่านพ้นไป การให้การ สงเคราะห์ พื้นฟู และเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ประสบภัยหรือผู้ซึ่งได้รับภัยอันตรายหรือ ความเสียหายจากสาธารณภัยดังกล่าว เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเป็นไปอย่างรวดเร็วและเหมาะสม จึงได้กำหนดให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู โดยอย่างน้อยในหนังสือรับรองดังกล่าวต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์ และการฟื้นฟูที่ผู้ประสบภัยมีสิทธิได้รับจากทางราชการ พร้อมทั้งระบุหน่วยงานที่เป็นผู้ให้การสงเคราะห์หรือฟื้นฟูและสถานที่ติดต่อของหน่วยงานนั้นไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ประสบภัยหรือผู้ซึ่งได้รับอันตรายหรือความเสียหาย ได้ทราบว่าตน จะได้รับการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ในความเสียหายกรณีใดบ้าง และสามารถติดต่อหรือร้องขอต่อหน่วยงานใดในการดำเนินการดังกล่าว สำหรับแบบของหนังสือนั้นให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด

นอกจากนั้น กำหนดให้กรณีที่เกิดสาธารณภัยหรือเสียหายเนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ประสบภัยร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ประสบภัย ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นแจ้งให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบ และให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องออกเอกสารทางราชการ ดังกล่าวให้ใหม่ตามหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของตนส่งมอบให้แก่ผู้ประสบภัยหรือส่งมอบผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เป็นผู้แจ้ง ทั้งนี้ โดยผู้ประสบภัยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการใด (ร่างมาตรา ๒๕)

๑๐) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยกระบวนการตามปกติที่กล่าวมานั้นไม่อาจดำเนินการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยนั้นได้ จำเป็นต้องอาศัยการสั่งการและความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถป้องกันและบรรเทาความร้ายแรงของสาธารณภัยดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจะ มอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการ ผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ดำเนินการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๖)

(๓) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการปกครอง ในรูปแบบการบริหารงานเป็นพิเศษแตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น กล่าวคือ เป็นการ ปกครองท้องถิ่นที่มีเขตพื้นที่ทั้งจังหวัดแต่เพียงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียว มิได้มีองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นซ้อนทับในพื้นที่เหมือนองค์การบริหารส่วนจังหวัด และตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔ ยังได้กำหนดไว้ว่าบรรดา กฎหมาย กฎ ระเบียบ ต่าง ๆ ที่อ้างถึงจังหวัดในฐานะซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคให้หมายความ ถึงกรุงเทพมหานครด้วย รวมทั้งโครงสร้างบริหารงานก็มีความแตกต่างจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นรูปแบบอื่น นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังเป็นเมืองหลวงของประเทศ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงมีมติให้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอีกหมวดหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อนำแนวทางและมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

- กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับมาตรการและวิธีการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

- จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครเกี่ยวข้องกับการบรรเทาสาธารณภัยมีความพร้อมและเข้าใจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อันจะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อเป็นการประสานความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่

- ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือหรือเข้าดูแลความเรียบร้อยได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับภัยและความเสียหายที่เกิดขึ้น

- แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีอำนาจที่จะสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และอาสาสมัครให้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

สำหรับในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครจะต้องจัดทำให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

รวมทั้งสาระสำคัญอื่นเพื่อให้เหมาะสมกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ของ กรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๒๘)

- การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกัน บรรเทา และระงับสาธารณภัย และความเดือดร้อนของประชาชน

- แผนและขั้นตอนของกรุงเทพมหานคร ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิด สาธารณภัย

- แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้บรรดาหน่วยงานและเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครมีความรู้ความ เข้าใจและมีแผนงานที่ชัดเจนในการเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างมี ประสิทธิภาพ

- แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล เพื่อให้หน่วยงาน ภาคเอกชนที่จะเข้าช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถเข้าร่วมและปฏิบัติ หน้าที่ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีระบบและเป็นไปในแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม

เพื่อให้การจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างรอบคอบและเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเกิดความร่วมมือกับ หน่วยงานภาคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ ผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เห็นสมควร ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรรมการผู้แทนองค์การสาธารณกุศลใน กรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควร และกรรมการผู้แทน ชุมชนในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควร เพื่อจัดทำ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประกาศใช้ต่อไป (ร่างมาตรา ๒๙)

(๒) กำหนดให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพ มหานคร มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของ รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครด้วย และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการควบคุมดูแลพื้นที่ของ กรุงเทพมหานคร กำหนดให้ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานคร ในฐานะรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครนี้ ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบหมายให้รองปลัด กรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

เนื่องด้วยในการปกครองของกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้แบ่งการปกครองในระดับพื้นที่ของกรุงเทพมหานครออกเป็นเขต และแต่ละเขตมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานของกรุงเทพมหานครในพื้นที่เขตนั้น จึงได้กำหนดให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้รับมอบหมาย และกำหนดให้อำนาจผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครที่จะสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้ช่วยเหลือหรือร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการควบคุมดูแลพื้นที่เขตนั้น กำหนดให้ความรับผิดชอบ อำนาจ และหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครดังกล่าว ผู้อำนวยการเขตจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๓) กำหนดกระบวนการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยในชั้นแรกเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครทราบทันที โดยในกระบวนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้น ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเช่นเดียวกับกรณีของผู้อำนวยการท้องถิ่นและผู้อำนวยการจังหวัดมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ต้องการให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาช่วยเหลือหรือสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครขอความช่วยเหลือในการป้องกันและระงับสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐนั้นได้รับแจ้งแล้ว ให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการป้องกันฯ โดยเร็ว (ร่างมาตรา ๓๓)

(๔) เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร

๑) กำหนดให้ผู้อำนวยการระดับต่าง ๆ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ และกำหนดเขตอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน (ร่างมาตรา ๓๔) ดังต่อไปนี้

- ผู้อำนวยการกลาง มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทั่วราชอาณาจักร

- ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขตจังหวัดที่ผู้อำนวยการจังหวัดรับผิดชอบหรือตามที่กฎหมายกำหนด

- ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ได้
ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นรับผิดชอบหรือตามที่กฎหมายกำหนด
 - ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติ
หน้าที่ได้ในเขตกรุงเทพมหานครหรือตามที่กฎหมายกำหนด
- สำหรับหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

๒) กำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกรณี
ที่อยู่นอกเหนืออำนาจของผู้บริหารที่จะสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงได้กำหนดให้กรณี
ที่ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานพบว่าอาคารหรือสถานที่ใดมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้
โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใดที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้ ให้แจ้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยกาหรานั้นทราบเพื่อตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ต่อไป
เช่น ตรวจสอบพบว่าอาคารใดไม่ได้มาตรฐานหรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัยอาจก่อให้เกิด
อันตรายขึ้นได้ ก็ให้มีอำนาจแจ้งเจ้าพนักงานควบคุมอาคารเพื่อทำการตรวจสอบตามกฎหมาย
ควบคุมอาคาร เป็นต้น (ร่างมาตรา ๓๕)

๓) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้น บางพื้นที่หรือด้วยจำนวน
อัตรากำลังของเจ้าพนักงานที่จะปฏิบัติหน้าที่มีไม่เพียงพอ หรือเพื่อให้เกิดความร่วมมือของ
ประชาชนในพื้นที่ จึงได้กำหนดให้ผู้อำนวยการอาจจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกำหนดให้การบริหารและกำกับดูแล
อาสาสมัคร การคัดเลือก เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย บัตรประจำตัว สิทธิ หน้าที่ และวินัยของ
อาสาสมัคร ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (ร่างมาตรา ๓๖)

๔) กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัด และวิธีการประสานงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างเจ้าพนักงานกับองค์การสาธารณกุศล
ที่เข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย โดยให้ผู้
บริหารหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้
องค์การสาธารณกุศลและบุคคลดังกล่าวในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควร นอกจากนี้
เพื่อให้การช่วยเหลือหรือบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้
บริหารแจ้งให้องค์การสาธารณกุศลและบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและวิธีการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๗)

นอกจากได้กำหนดถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานและ
อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้ว ได้กำหนดหลักการและแนวทางในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ที่ได้ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตาม
อำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ให้ผู้ดำเนินการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง และถ้าการดำเนินการดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้น ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หรือเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำไปโดยพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ไม่ต้องรับผิดในการกระทำและความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๓๘)

(๒) เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางและมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ทันสมัยและเหมาะสมกับภัยที่จะเกิดหรือเกิดขึ้นอยู่เสมอ ได้กำหนดไว้ในกรณีที่ยังไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ในแผนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไปหรือแผนดังกล่าวได้ใช้มาครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผนดังกล่าวปรับปรุง หรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๓๙)

(๓) กำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัวสำหรับเจ้าพนักงาน และอาสาสมัครเพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรายละเอียดของเครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัวดังกล่าวให้เป็นไปตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (ร่างมาตรา ๔๐)

(๔) กำหนดให้การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตทหารหรือที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เจ้าหน้าที่ หรือทรัพย์สินในราชการทหารให้เป็นไปตามความตกลงเป็นหนังสือร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและผู้บังคับบัญชาของทหารในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๔๑)

(๕) บทกำหนดโทษ

โดยที่มาตรการและกระบวนการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ มุ่งให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง การกำหนดโทษสำหรับความผิดตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้จึงมุ่งเพื่อเป็นมาตรการในการป้องปรามมิให้เกิดสาธารณภัยและเพื่อควบคุมความสงบเรียบร้อยในระหว่างการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และหากความผิดใดได้มีการกำหนดโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ก็ให้บังคับเป็นไปตามบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญานั้น

(๖) บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จ และในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จ ให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๘)

(๒) กำหนดให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๙)

(๓) กำหนดให้กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๐)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ.

หลักการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน: การเตรียมการและการปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

1. การเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเตรียมการต่างๆ ที่จำเป็นให้สามารถเผชิญภัยพิบัติต่างๆตั้งแต่ยามปกติ
2. เพื่อให้การปฏิบัติการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นไปอย่างมีระบบไม่สับสนส่งผลต่อการลดอันตรายและความสูญเสียให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด
3. เพื่อวางระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้สอดคล้อง ส่งเสริมต่อการรักษาความมั่นคงของชาติ

การปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด..... มีหน้าที่ในการเตรียมการป้องกันภัยตั้งแต่ยามปกติ โดยเน้นความสำคัญของการเตรียมการล่วงหน้าในรูปแบบวิธีการป้องกันเพื่อเกิดผลกระทบที่เกิดจากภัย การจัดระบบหน้าที่ความรับผิดชอบ และการอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1. การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

สำรวจวิเคราะห์พื้นที่ที่เกิดภัยขึ้นเป็นประจำหรือเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติแยกตามประเภทของภัยระบุรายละเอียดของพื้นที่ และจัดทำแผนที่ประกอบเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันและแก้ไขภัยพิบัติตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน โดยดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแต่ละประเภท
- 1.2 สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานความเสี่ยงภัย
- 1.3 ตรวจสอบสถิติการเกิดภัยของแต่ละพื้นที่
- 1.4 เปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.5 แบ่งแยกลักษณะการเกิดภัยของภัยแต่ละประเภท
- 1.6 ระบุรายละเอียดข้อมูลที่เป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรงของภัย เช่น ชื่อหมู่บ้าน ตำบล จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน สถานที่ตั้ง ลักษณะของอันตรายที่จะเกิดความเสียหายที่อาจได้รับ พื้นที่ปลอดภัย
- 1.7 จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย โดยระบุเส้นทางอพยพและเข้าช่วยเหลือ
- 1.8 วิเคราะห์ผลกระทบในภาพรวมที่อาจส่งผลต่อพื้นที่ข้างเคียง

* ที่มา: แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด บทที่ 4,5 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

1.9 ตรวจสอบซ้ำเป็นประจำทุกปี

1.10 ดำเนินการอื่นตามความจำเป็น

2. การเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

2.1 จัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้ครบถ้วนทุกหน้าที่ซ้กซ้อมฝึกซ้อมอบรม และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2.2 จัดตั้งและแบ่งมอบภารกิจหน้าที่ให้แก่หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อช่วยเหลือทางราชการ

2.3 จัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพิเศษต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนนี้

2.4 ประสานการเตรียมการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และจัดหางบประมาณสนับสนุนตามความเหมาะสมและจำเป็น

2.5 สํารวจจัดระเบียบ และดำเนินการระบบการพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากรในเขตพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบ แยกฝ่ายและใช้ประโยชน์ในขั้นตอนต่างๆ ของการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 สํารวจและจัดทำบัญชีเตรียมกำลังคน สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ของราชการฝ่ายพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

3. การจัดระบบปฏิบัติการ

3.1 จัดให้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติ และแผนเฉพาะของหน่วยและระเบียบปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ และมีการซ้กซ้อมตั้งแต่ยามปกติ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันทีเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

3.2 จัดให้มีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยปฏิบัติต่างๆ ขององค์กรป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารภายในขององค์กรต่างๆ เหล่านั้น

3.3 กำหนดแนวทางและดำเนินการใช้การส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ รวมถึงระบบการกระจายข่าวท้องถิ่น เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเพื่อสนับสนุนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง

3.4 กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุมการจราจร และการสัญจรภายในเขตพื้นที่

LIART

3.5 จัดให้มีสถานที่หลบภัยสำหรับประชาชนและเจ้าหน้าที่ รวมตลอดถึง กำหนดเส้นทางในการอพยพ

3.6 จัดให้มีข่าวแจ้งเตือนสัญญาณเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ได้รับทราบล่วงหน้าถึงภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อสามารถเตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินให้ปลอดภัย ได้ทันเวลา

3.7 จัดให้มีหน่วยบรรเทาทุกข์ และการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์

3.8 จัดให้มียานพาหนะ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่งรวมทั้งกำหนดการใช้เส้นทางคมนาคมขนส่งในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

3.9 ประเมินสถานการณ์ และผลการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้สามารถลดโอกาสการเกิดภัยได้มากที่สุดเป็นสำคัญ รวมทั้งสามารถกู้ภัยบรรเทาภัย และฟื้นฟูบูรณะได้รวดเร็วและมีประสิทธิผล

3.10 รายงานสรุปผลการปฏิบัติขึ้นเตรียมการต่อกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรตามระยะเวลาที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร กำหนด เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

4. จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน

4.1 กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด..... กำหนดแผนและนโยบายการให้ความรู้และการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั่วจังหวัด ตามนโยบายจากส่วนกลางและในระดับพื้นที่เช่น CDBRM, Mr.เตือนภัย, OTOS และเครือข่ายอาสาสมัคร (อปพร.) จัดสรรงบประมาณให้การสนับสนุน ประเมินผล พัฒนาและประสานการให้ความรู้ และการฝึกอบรม กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนรวม

4.2 มอบให้กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ/กิ่งอำเภอ และเทศบาลดำเนินการตามแผนและนโยบายการให้ความรู้และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน ของกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด.....

4.3 ให้ความรู้และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนเพื่อการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

4.3.1 ประชาชนทั่วไปให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภัยประเภทต่างๆ ให้สามารถป้องกันและช่วยเหลือตนเองได้แก่

- ก) เผยแพร่ความรู้โดยการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน
- ข) ให้การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- ค) จัดกิจกรรมเชิงสาธิตในเรื่องการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- ง) ส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

LIRT

4.3.2 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นการฝึกอบรม จัดตั้ง การสั่งใช้เพื่อช่วยเหลือทางราชการ

4.3.3 เจ้าหน้าที่เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความคุ้นเคยและคล่องแคล่วใน การปฏิบัติ ตลอดจนให้มีการฝึกอบรมความพร้อมและพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งเป็น 4 แบบ

ก) การให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละฝ่ายเพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน

ข) การฝึกอบรมเชิงสาธิตวิธีการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยกำหนด สถานการณ์จำลองขึ้นทดสอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

ค) การฝึกฝนการปฏิบัติงานของกองอำนวยการป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนในขั้นตอนและสถานการณ์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่าง ๆ

ง) การทดสอบความพร้อมในระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามสถานการณ์สมมติที่เหมาะสม กับสภาวะแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตอันใกล้

5 การจัดทำผังเมือง

กำหนดให้มีการจัดวางผังเมืองและการใช้พื้นที่ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ โดยจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ศึกษาผลกระทบความรุนแรง จากสาธารณภัยและกำหนดความเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย ตามลำดับความรุนแรงของผลกระทบ

2. การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย ได้แก่ การขจัดหรือลดความรุนแรงของภัย รวมทั้งการรักษา ขวัญและความเป็นระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และประชาชนให้คงไว้เป็นงาน ที่ทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการเป็นการเร่งด่วน เพื่อให้ภาวะภัยหมดสิ้นโดยเร็ว โดยกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดทำหน้าที่ในการ อำนวยการให้ทุกส่วนราชการ องค์กรเอกชน และบุคคลในเขตรับผิดชอบเข้าดำเนินการปฏิบัติให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย กระทำเพื่อวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อสงวนรักษาชีวิตและทรัพย์สินของราชการและประชาชน
2. เพื่อระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว และบรรเทาอันตรายอันเกิดต่อเนื่องจาก

ภัยฝ่ายพลเรือน

LIART

3. เพื่อรักษาขวัญกำลังใจและความเป็นระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และประชาชนให้คงไว้ระหว่างที่ภัยยังปรากฏอยู่

นโยบาย

1. ให้นำหน่วยปฏิบัติในแต่ละท้องที่ระดมทรัพยากรและสรรพกำลังเข้าไปดำเนินการระงับและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้นในเขตความรับผิดชอบตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยเร็ว และหากจำเป็นให้เร่งขอรับการสนับสนุนจากท้องที่ใกล้เคียงในทันที

2. ให้ประสานงานและร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรภาคเอกชน ภายใต้การสั่งการของผู้บัญชาการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่

3. ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจของจังหวัดจัดตั้งชุดกู้ภัยเคลื่อนที่เร็วประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของจังหวัด สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนพร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ออกไปให้การสนับสนุนในการระงับภัย แก่พื้นที่ที่ประสบภัยได้ทันทีที่ได้รับ การร้องขอหรือทราบเหตุการณ์

4. ให้กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาคเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน และอำนวยการในการเข้าระงับภัยและบรรเทาภัยขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นในท้องที่ของภาคและให้การสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติแก่ท้องที่ต่างๆ ในภาคเมื่อได้รับการร้องขอหรือทราบ เหตุการณ์

5. ให้ถือว่าการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ประสบภัยเฉพาะหน้าเป็นความ เร่งด่วนสูงสุดในการเข้าระงับและบรรเทาภัย

6. ให้ถือว่าการดำเนินการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่อันตรายให้กระทำได้ เท่าที่จำเป็นภายใต้การสั่งการของผู้บัญชาการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่

7. ให้มีการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยในบริเวณเหตุการณ์ และให้มีการอนามัยในบริเวณที่รับการอพยพประชาชนอย่างต่อเนื่องจนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

8. ให้มีการควบคุมบริเวณที่เกิดเหตุการณ์และบริเวณที่รับการอพยพเพื่อการรักษา ความสงบเรียบร้อยและเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ประชาชนทั่วไป

9. ให้มีการสรุปสถานการณ์แถลงแก่สื่อมวลชนอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันมิให้ ประชาชนเกิดความสับสนในเหตุการณ์

การปฏิบัติ

1. หลักการปฏิบัติ

กิจกรรมหลักและสำคัญของกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด คือ การเข้าระงับและต่อต้านภัยฝ่ายพลเรือนที่กำลังจะเกิดหรือเกิดขึ้นแล้วให้หมดสิ้นไปโดยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพื่อลดอันตรายและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของราชการและประชาชน

2. การปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัย

2.1 เมื่อเกิดภัยฝ่ายพลเรือนขึ้นในท้องที่ใด ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด.....ดำเนินการประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

2.2 จัดตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจโดยแปรสภาพจากศูนย์อำนาจการเตรียมความพร้อมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจังหวัด...

ก) ดำเนินการควบคุมพื้นที่ที่ประสบภัยและอำนาจการปฏิบัติทั้งปวง
ข) ประกาศ แนะนำ แจ้งเตือนประชาชนและเจ้าหน้าที่ให้หลบภัยหรือเตรียมการป้องกันเพื่อลดอันตรายและความเสียหาย หากจำเป็นและสมควรให้ผู้อำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่สั่งการให้ดำเนินการป้องกันภัยตามแผนที่เตรียมการไว้ล่วงหน้าตามควรแก่กรณี

2.3 จัดตั้งหน่วยกู้ภัยขึ้นในศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจ

ก) เตรียมพร้อมประจำ ณ ที่ตั้ง มีเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะให้พร้อมที่จะระงับและบรรเทาภัย

ข) หน่วยกู้ภัยประกอบด้วย

- ชุดเคลื่อนที่เร็ว สามารถเคลื่อนที่ออกไประงับและบรรเทาภัยได้ทันที

- ชุดสนับสนุนเตรียมพร้อม ณ ที่ตั้งสามารถเคลื่อนที่ไปเสริมกำลังชุดเคลื่อนที่

เร็วได้ทันทีเมื่อได้รับการร้องขอ

ค) เมื่อภัยลุกลามจนเกินกำลังของหน่วยจะระงับภัยได้โดยลำพังหรือไม่อาจระงับได้โดยรวดเร็วตามขีดความสามารถที่มีอยู่ ให้กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่แจ้งขอกำลังสมทบจากกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ติดต่อกับหรือเขตท้องที่อื่นตามที่ได้มีการประสานกันไว้

ง) เมื่อกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ร้องขอหรือเมื่อเห็นสมควรจะประสานกับหน่วยงานอื่นให้การสนับสนุนในการระงับ และบรรเทาทุกข์ และการบรรเทาทุกข์และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยทันที

LIRT

3. การอพยพ

ก) จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยสำหรับประชาชน และเจ้าหน้าที่

ข) การอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจากพื้นที่อันตราย ให้ดำเนินการเท่าที่จำเป็น และไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงความเสี่ยงมิให้เกิดผลเสียหาย ทางด้านจิตวิทยามวลชนด้วย

4. การรักษาความสงบเรียบร้อย

จัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยโดยกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตามความเหมาะสม

5. การปฏิบัติเมื่อสาธารณภัยรุนแรงเกินขีดความสามารถของกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด.....

กรณีที่เกิดสาธารณภัยอย่างรุนแรงเกินขีดความสามารถของกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด..... ให้ร้องขอการสนับสนุนจากผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

ระบบการปฏิบัติ

ระบบการปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การดำเนินการก่อนเกิดภัยหรือภัยใกล้จะเกิดขึ้น

ในสถานการณ์ปกติให้หน่วยงานตามที่ได้รับมอบหมายหน้าที่รับทราบและซักซ้อมความเข้าใจในภารกิจหน้าที่ของตนเอง พร้อมทั้งเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ในทุกโอกาสที่สาธารณภัยได้เกิดขึ้นอย่างรุนแรง

2. การดำเนินการขณะเกิดขึ้น

กรณีเกิดสาธารณภัยอย่างรุนแรง ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด..... ประกาศภัยพิบัติ ประชุมศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัย และจัดเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ไปประจำทุกฝ่ายของแต่ละส่วนเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่บรรเทาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงภายใน 24 ชั่วโมง

3. การดำเนินการภายหลังการเกิดภัย

เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยได้กลับคืนสู่ภาวะปกติแล้ว ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด..... ออกคำสั่งยุติการปฏิบัติงานและมอบหมายภารกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูบูรณะสิ่งสาธารณประโยชน์ที่เสียหายให้แก่จังหวัดและส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

LIART

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

โทร/โทรสาร 02-241-7450-5 (มท.) 55045-9 สายด่วน 1784 www.disaster.go.th

สรุปสถานการณ์สาธารณภัยประจำสัปดาห์

(ระหว่างวันที่ 6 - 12 มีนาคม 2550)

เลขที่ข่าว 10 / 2550

วันที่ 13 มีนาคม 2550

เรื่อง สรุปสถานการณ์สาธารณภัยประจำสัปดาห์ (ระหว่างวันที่ 6-12 มีนาคม 2550)

เรียน นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รว.มท. รว.สธ. รว.กก. รว.มท. รว.สธ. รว.คค. ราชเลขาธิการ ปมท. ป.สธ. ป.คก. ผบ.ตร. รอง ปมท. หน.ศต.มท. ผวจ. ปลัด กทม. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้สรุปสถานการณ์สาธารณภัยประเภทต่างๆ ดังนี้

ก. สรุปสถานการณ์สาธารณภัยที่สำคัญในรอบ 7 วันที่ผ่านมา

1. สถานการณ์ภัยแล้ง

ได้รับรายงาน 1 ครั้ง

1.1 สาเหตุการเกิด ในห้วงฤดูแล้ง (พฤศจิกายน 2549- พฤษภาคม 2550) ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือกำลังแรงพัดปกคลุมพื้นที่ตอนบนเป็นระยะ ทำให้อุณหภูมิลดลงและมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป นอกจากนี้ทำให้อากาศโดยทั่วไปมีสภาพแห้งและเริ่มเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ตอนบนของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่นอกเขตชลประทานจะเริ่มได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งเป็นบางพื้นที่

1.2 ห้วงเวลาที่ประสบภัย (ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 13 มีนาคม 2550)

1.3 พื้นที่ประสบภัย รวม 52 จังหวัด 454 อำเภอ 48 กิ่งฯ 2,994 ตำบล 23,129 หมู่บ้าน (คิดเป็นร้อยละ 38.63 ของหมู่บ้าน 59,875 หมู่บ้าน ใน 52 จังหวัดที่ประสบภัยแล้ง และคิดเป็นร้อยละ 31.40 ของหมู่บ้านทั้งหมดของประเทศ) แยกเป็น

ที่	พื้นที่ประสบภัย						ราษฎรประสบภัย		
	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กิ่ง	ตำบล	หมู่บ้าน	รายชื่อจังหวัด	ครัวเรือน	คน
1	เหนือ	16	121	12	712	4,792	กำแพงเพชร สุโขทัย ลำปาง แพร่ ตาก เพชรบูรณ์ น่าน ลำพูน พิจิตร เชียงใหม่ เชียงราย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พะเยา แม่ฮ่องสอน และนครสวรรค์	395,093	1,348,978
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	19	249	30	1,885	15,914	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น หนองคาย มุกดาหาร ยโสธร ชัยภูมิ อ่างทอง อ่างทอง หนองบัวลำภู บุรีรัมย์ สกลนคร นครพนม อุตรดิตถ์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา อุบลราชธานี มหาสารคาม เลย สุรินทร์ และร้อยเอ็ด	1,454,616	5,964,516
3	กลาง	6	32	1	126	886	สุพรรณบุรี อ่างทอง ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ และกาญจนบุรี	70,749	282,885

4	ตะวันออก	6	32	5	163	902	จันทบุรี สระแก้ว ตราด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก	88,824	281,377
5	ใต้	5	20	0	108	635	ศรีสะเกษ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต	31,292	107,595
รวมทั้งประเทศ		52	454	48	2,994	23,129		2,040,574	7,986,351

ตารางข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ณ ปัจจุบัน (วันที่ 12 มีนาคม 2550) เปรียบเทียบกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

ที่	ภาค	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ปัจจุบัน (ณ 12 มี.ค. 2550)	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมด)
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	32,576	15,914	48.85
2	เหนือ	16,306	4,792	29.39
3	ตะวันออก	4,816	902	18.73
4	กลาง	11,377	886	7.79
5	ใต้	8,588	635	7.39
	รวม	73,663	23,129	31.40

☛ เปรียบเทียบกับสถานการณ์ภัยแล้งเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 5 มี.ค. 2550 (รวม 46 จังหวัด 372 อำเภอ 38 กิ่งฯ 2,348 ตำบล 17,688 หมู่บ้าน) ปรากฏว่ามีจังหวัดประสบภัยแล้งเพิ่มขึ้น จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ เลย สุรินทร์ ร้อยเอ็ด นครนายก และภูเก็ต และจำนวนหมู่บ้านที่เพิ่มขึ้นของจังหวัดที่ประสบภัยแล้ง รวม 5,441 หมู่บ้าน

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งปี 2550 กับปี 2549 ในห้วงเวลาเดียวกัน

ที่	ภาค	ข้อมูลปี 2550 (ณ วันที่ 12 มี.ค. 2550)		ข้อมูลปี 2549 (ณ วันที่ 12 มี.ค. 2549)		เปรียบเทียบข้อมูลภัยแล้ง ปี 2550 กับปี 2549	
		หมู่บ้านที่ ประสบภัยแล้ง	คิดเป็นร้อยละ (ของ หมู่บ้านทั้งหมด)	หมู่บ้านที่ ประสบภัยแล้ง	คิดเป็นร้อยละ (ของ หมู่บ้านทั้งหมด)	จำนวนหมู่บ้าน + เพิ่ม - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	15,914	48.85	18,567	57.00	- 2,653	- 14.29
2	เหนือ	4,792	29.39	4,423	27.12	+ 369	+ 8.34
3	ตะวันออก	902	18.73	903	18.75	- 1	- 0.11
4	กลาง	886	7.79	836	7.35	+ 50	+ 5.98
5	ใต้	635	7.39	205	2.39	+ 430	+ 209.75
	รวม	23,129	31.40	24,934	33.85	- 1,805	- 7.24

☛ เปรียบเทียบหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งเมื่อปี 2549 ในช่วงเวลาเดียวกัน (วันที่ 12 มี.ค. 2549) รวม 54 จังหวัด 403 อำเภอ 43 กิ่งฯ 2,915 ตำบล 24,934 หมู่บ้าน (ร้อยละ 33.85 ของหมู่บ้านทั้งหมด) โดยมี 2550 (รวม 52 จังหวัด 454 อำเภอ 48 กิ่งฯ 2,994 ตำบล 23,129 หมู่บ้าน) มีหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งน้อยกว่า 1,805 หมู่บ้าน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.24

1.4 ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 2,040,574 คราวเรือน 7,986,351 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.64 ของครัวเรือนทั้งหมด 12,266,622 ครัวเรือน ใน 52 จังหวัดที่ประสบภัยแล้ง)

1.5 พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 713,756 ไร่

1.6 การให้ความช่วยเหลือ

LIART

1.6.1 การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร

(1) การสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 1,243 เครื่อง แยกเป็น

- จังหวัด/อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 499 เครื่อง
- กรมชลประทาน ได้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 744 เครื่อง แยกเป็น
เพื่อการเพาะปลูก 697 เครื่อง เพื่อการอุปโภคบริโภค 47 เครื่อง

(2) จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

- จัดทำนบ/ฝายเก็บกักน้ำ (ชั่วคราว) 8,658 แห่ง
- ขุดลอกแหล่งน้ำ 967 แห่ง

1.6.2 การปรับปรุง ซ่อมและทำความสะอาดภาชนะเก็บน้ำ ดังนี้

- ถังเก็บน้ำ คสล. 1,041 แห่ง
- ถังปูนฉาบ 509 แห่ง
- ถังไฟเบอร์ 912 แห่ง
- โองซีเมนต์ 9,920 แห่ง
- ฝาล้างบ่อบาดาล 1,747 แห่ง
- หอดังระบบประปาหมู่บ้าน 986 แห่ง
- หอดังระบบประปาภูเขา 999 แห่ง

การสร้างภาชนะเก็บน้ำ ดังนี้

- ถังเก็บน้ำ คสล. 147 แห่ง
- ถังปูนฉาบ 171 แห่ง
- ถังเหล็ก 165 แห่ง
- ถังไฟเบอร์ 159 แห่ง
- โองซีเมนต์ 1,149 แห่ง
- หอดังระบบประปาหมู่บ้าน 177 แห่ง
- หอดังระบบประปาภูเขา 10 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น 127 แห่ง

1.6.3 การแจกจ่ายน้ำอุปโภค/บริโภคของจังหวัดที่ประสบภัย

ใช้รถบรรทุกน้ำ 858 คัน แจกจ่ายน้ำ 26,414 เที่ยว จำนวน 205,008,165 ลิตร

1.6.4 งบประมาณดำเนินการใช้จ่ายไปแล้ว จำนวน 327,559,377 บาท แยกเป็น

- (1) งบอุดหนุนราชการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) 269,834,023 บาท
- (2) งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 54,257,926 บาท
- (3) งบอื่นๆ 3,467,428 บาท

1.7 การสนับสนุนน้ำประปาช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแล้ว

1.7.1 การประปาส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการแจกจ่ายน้ำประปาให้แก่รถยนต์บรรทุกน้ำของทางราชการ โดยไม่คิดมูลค่า (จ่ายน้ำฟรี) เพื่อนำไปช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ประสบภัยแล้วไปแล้ว จำนวน 94,024,000 ลิตร คิดเป็นเงิน 1,104,782 บาท สำหรับการประปาที่มีปัญหาขาดแคลนน้ำดิบของการประปาส่วนภูมิภาค มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ การประปาปากท่อ จังหวัดราชบุรี และการประปาบ้านเหนือจตุรงค์ จังหวัดชัยภูมิ แก้ไขปัญหาโดยจ่ายน้ำเป็นเวลาและใช้รถบรรทุกน้ำแจกจ่ายให้ประชาชน

1.7.2 กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้จัดตั้งจุดจ่ายน้ำเพื่อแจกจ่ายน้ำให้แก่ประชาชนผู้ประสบภัยแล้วในพื้นที่ประสบภัยแล้วทั่วประเทศ จำนวน 2,000 จุด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้ประสบภัยแล้ว

1.8 การปฏิบัติการฝนหลวง ของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร (ระหว่างวันที่ 12 กุมภาพันธ์ - 8 มีนาคม

สำนักฝนหลวงและการบินการเกษตรได้ขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวง รวม 135 เที่ยวบิน ชั่วโมงบินรวม 184.55 ชั่วโมง มีฝนตก 33 วัน ในพื้นที่ 22 จังหวัด

2. สถานการณ์อัคคีภัย

ได้รับรายงาน 14 ครั้ง

พื้นที่ประสบภัย 7 จังหวัด ได้แก่

ภาคเหนือ 1 ครั้ง 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตรโลก

ภาคกลาง 4 ครั้ง 4 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม พระนครศรีอยุธยา สระบุรี และจังหวัดชัยนาท

ภาคใต้ 1 ครั้ง 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง

กรุงเทพมหานคร 8 ครั้ง 8 เขต ได้แก่ เขต บางกะปิ บางเขน บางบอน บางนา ลาดกระบัง ปทุมวัน ดินแดง และเขตหนองจอก

ความเสียหาย 1) ด้านชีวิต ราษฎรเดือดร้อน 29 คน 17 ครอบครัว

2) ด้านทรัพย์สิน บ้านเรือนเสียหายทั้งสิ้น 9 หลัง บางส่วน 6 หลัง อาคารเรียน 1 แห่ง (สหกรณ์ร้านค้า) ที่พักชั่วคราว 1 แห่ง วัด 1 แห่ง

3) มูลค่าความเสียหายเบื้องต้น 1,391,900 บาท

การให้ความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ประสบภัยได้นำรถดับเพลิง 19 คันรถบรรทุกน้ำ 6 คัน รถกู้ภัย 1 คันทำการดับเพลิงในพื้นที่แล้ว

3. สถานการณ์วาตภัย

ได้รับรายงาน 2 ครั้ง

พื้นที่ประสบภัย 2 จังหวัด 2 อำเภอ 2 ตำบล 2 หมู่บ้าน ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ตรวด

ความเสียหาย 1) ด้านชีวิต ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 2 ครอบครัว 6 คน

2) ด้านทรัพย์สิน บ้านพักอาศัยเสียหายบางส่วน 2 หลัง คอกเลี้ยงสัตว์ 2 แห่ง

3) มูลค่าความเสียหายเบื้องต้น 33,500 บาท

การให้ความช่วยเหลือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น พร้อมทั้งหน่วยงานในพื้นที่ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่พร้อมเครื่องมืออุปกรณ์ปฏิบัติการช่วยเหลือตัดต้นไม้ที่ล้มทับกีดขวางทางสัญจร ราชอาณาจักรสิ่งก่อสร้างที่หักพังออก พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ฯ แล้ว

LIART

4. สถานการณ์ภัยจากการคมนาคมและการขนส่ง

ได้รับรายงาน 9 ครั้ง เป็นอุบัติเหตุจากการคมนาคมและขนส่งทางบก

พื้นที่ประสบภัย 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ปราจีนบุรี นครราชสีมา และนครศรีธรรมราช

ความเสียหาย 1) ด้านชีวิต มีผู้เสียชีวิต 18 คน บาดเจ็บ 28 คน

2) ด้านทรัพย์สิน ยานพาหนะเสียหาย 15 คัน ดังนี้ รถทัวร์โดยสาร 1 คัน รถกระบะ 5 คัน รถบรรทุกพ่วง 18 ล้อ 1 คัน รถบรรทุก 10 ล้อ 1 คัน รถบรรทุก 6 ล้อ 1 คัน รถจักรยานยนต์ 2 คัน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล 3 คัน

3) มูลค่าความเสียหาย อยู่ระหว่างการสำรวจ

สถานการณ์ภัยที่สำคัญ

อุบัติเหตุรถทัวร์ชนประสานงากับรถกระบะ ที่ จ.นครราชสีมา เสียชีวิต 4 ราย บาดเจ็บ 10 ราย เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2550 เวลาประมาณ 09.37 น. เกิดอุบัติเหตุรถทัวร์ปรับอากาศ ชั้น 1 สีฟ้า-ขาว สายกรุงเทพ-ชัยภูมิ หมายเลขทะเบียน 10-1585 ชัยภูมิ เฉี่ยวชนกับรถยนต์กระบะยี่ห้อ โตโยต้าไทเกอร์ หมายเลขทะเบียน บว 9034 นครราชสีมา และรถทัวร์ได้เสียหลักพุ่งไปชนประสานงากับรถกระบะที่วิ่งสวนทางมา ซึ่งเป็นรถกระบะ 4 ประตู ยี่ห้อฮิซุชิ ดีแม็กซ์ หมายเลขทะเบียน กบ 2008 นครราชสีมา โดยหน้ารถทัวร์ทับอยู่บนรถกระบะ ทำให้มีผู้เสียชีวิตในรถกระบะทั้งหมด จำนวน 4 ราย และผู้โดยสารบนรถทัวร์ได้รับบาดเจ็บ 10 ราย เหตุเกิดบริเวณวิทยาลัยการอาชีพปากช่อง ถนนมิตรภาพกิโลเมตรที่ 179-180 ต.หนองสาหร่าย อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

การให้ความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ต.หนองสาหร่าย หน่วยกู้ชีพโรงพยาบาลปากช่องนานา มูลนิธิสว่างวิชาปากช่อง และหน่วยกู้ชีพปากช่อง ร่วมกันออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บที่เกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาลปากช่องนานา

5. สถานการณ์ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

ได้รับรายงาน 1 ครั้ง ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

ความเสียหาย 1) ด้านชีวิต มีผู้เสียชีวิต 1 ราย บาดเจ็บ 4 ราย

2) ด้านทรัพย์สิน รถบรรทุกพ่วง 18 ล้อบรรทุกน้ำมัน 1 คัน

3) มูลค่าความเสียหาย อยู่ระหว่างการสำรวจ

สถานการณ์ภัยที่สำคัญ

เกิดเหตุรถบรรทุกน้ำมันระเบิด ที่ จ.นครสวรรค์ เสียชีวิต 1 ราย บาดเจ็บ 4 ราย เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550 เวลา 12.14 น. เกิดอุบัติเหตุรถบรรทุกน้ำมันระเบิด ที่บิมน้ำมันเชื้อเพลิง เลขที่ 761 หมู่ที่ 10 ถนนทางหลวง หมายเลข 117 (นครสวรรค์-พิษณุโลก) ต.วัดไทร อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ทำให้ข้างเข็มน เสียชีวิต 1 ราย และได้รับบาดเจ็บจากการถูกเศษเหล็กของถังน้ำมันที่ระเบิด 4 ราย เป็นผู้ชายที่อยู่บริเวณบิมน้ำมัน 3 ราย และผู้หญิงซึ่งจับขี่

รถจักรยานผ่านมาในบริเวณดังกล่าว 1 ราย สาเหตุเกิดจากช่างได้ทำการเชื่อมตัวถังน้ำมันบนรถบรรทุกน้ำมัน 18 ล้อ ทะเบียน 70-5033 นครสวรรค์ ซึ่งอยู่ด้านหน้า ทำให้เกิดประกายไฟลามเข้าไปในตัวถังน้ำมันเปล่า จึงทำให้เกิดการระเบิดขึ้น

การให้ความช่วยเหลือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์ เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าหน้าที่มูลนิธิ และหน่วยกู้ภัยในพื้นที่ ร่วมกันออกปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือในที่เกิดเหตุและนำผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

6. สถานการณ์การก่อวินาศกรรม

ได้รับรายงาน 34 ครั้ง

พื้นที่ประสบภัย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชะลา สงขลาและปัตตานี

ความเสียหาย 1) ด้านชีวิต ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 46 ครอบครัว เสียชีวิต 18 คน บาดเจ็บ 43 คน
2) ด้านทรัพย์สิน ขาดหาย 2 คัน (รถยนต์และรถจักรยานยนต์) โรงเรียน 10 แห่ง
3) มูลค่าความเสียหาย อยู่ระหว่างการสำรวจ

สถานการณ์ภัยที่สำคัญ

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2550 เวลา 20.20 น. พบว่า คนร้ายลอบเข้ามาขโมยคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ 4 ชุด โทรศัพท์ 1 เครื่อง วิทยุสื่อสาร 1 เครื่อง และเครื่องใช้ไฟฟ้า จากนั้นได้ใช้ผ้าชุบน้ำมันวางเพลิง 5 จุด คือ ห้องสำนักงาน ห้องเก็บพัสดุ ห้องละหมาด ห้องสภกรณ์ ห้องเรียนชั้น ป.1 และ ป.2 และรถเข็นบังคับด้วยไฟฟ้าของ ค.ช.อับดุลละ บาราหามา อายุ 13 ปี นักเรียนชั้น ป. 4 ที่พิการแขนขาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถูกไฟไหม้ได้รับความเสียหายทั้งคัน ค.ช.อับดุลละกล่าวว่าเสียใจมากที่รถเข็นถูกเผา เนื่องจากรักและผูกพันมาก นั่งรถคันนี้มาเรียนหนังสือทุกวัน โดยได้รับพระราชทานเมื่อปี 2548 ที่ผ่านมา

การให้ความช่วยเหลือ นายสุภณัฐ สิริพันธ์วินดี นายอำเภอยะหา จ.ยะลา พร้อมเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบเหตุคนร้ายลอบวางเพลิงโรงเรียนบ้านลิโงเมือง หมู่ 2 ต.ปะเต อ.ยะหา ซึ่งทางอำเภอจะเร่งให้ความช่วยเหลือต่อไป

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2550 เวลา 07.25 น. ได้เกิดเหตุระเบิดที่แผงขายอาหารเช้า (ตลาดเช้า) ถนนฝั่งเมือง 4 ปากซอย 11 เขตเทศบาลนครยะลา แรงระเบิดทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 9 คน อาการสาหัส 2 คน คือ นางมฤดี แซ่อึ้ง อายุ 59 ปี และจ.ส.ด.(หญิง) ธัญญา บารมี อายุ 49 ปี ส่วนอีก 7 คน ได้แก่ นางอรุณ นพรัตน์ อายุ 46 ปี นางนพรัตน์ ชุ่มชื่น อายุ 35 ปี นางปราณี จันทรากุล อายุ 54 ปี นายอรรถพล ทิพย์มนตรี อายุ 53 ปี นางปราณี สุขาเงิน อายุ 37 ปี กำลังตั้งครรภ์ประมาณ 5 เดือน นางสมใจ คุ่มโค อายุ 53 ปี และค.ช.ธิดิกัทร สุขาเงิน อายุ 2 ขวบ จุดเกิดเหตุอยู่บริเวณหน้าร้านขายข้าวแกง หน้าร้านซ่อมรถจักรยานยนต์และจำหน่ายอะไหล่รถจักรยานยนต์

การให้ความช่วยเหลือ จังหวัด หน่วยทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครองและ ปก.ได้ออกไปดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ประสบภัย เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบพบหลุมระเบิดกว้าง 1 ฟุต ลึก 5 เซนติเมตร เศษกล่องเหล็กที่ใช้บรรจุระเบิด เศษเหล็กเส้นคัตขนาด 1 เซนติเมตร ที่คนร้ายใช้เป็นสะเก็ดระเบิด กระจายทั่วบริเวณ รวมทั้งเศษวงจร

อิเล็กทรอนิกส์ และเสถียรภาพไฟฉายขนาด 9 โวลต์ เบื้องต้นสันนิษฐานว่า เป็นระเบิดชนิดแสงเครื่อง นำหนักประมาณ 3 กิโลกรัม จุดชนวนด้วยระบบปริโมทคอนโทรล พร้อมทั้งนำตัวผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลศูนย์ยะลา นอกจากกลุ่มพลังมวลชนได้ออกแถลงการณ์ในนามประชาชนผู้รักและพิทักษ์แผ่นดินเกิด แจกจ่ายตามร้านค้าต่างๆ ในเขตเทศบาลนครยะลา เพื่อขอความร่วมมือ ร่วมใจ ในการสร้างความสันติสุข ให้เกิดขึ้นในพื้นที่

7. ลักษณะอากาศใน 7 วันข้างหน้า

(วันที่ 14-20 มีนาคม 2550 ข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา)

การคาดหมาย ความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนยังคงปกคลุมประเทศไทยตอนบนตลอดทั้งสัปดาห์ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวกับ มีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน สำหรับประเทศไทยตอนบนได้รับอิทธิพลจากลมใต้ยังคงพัดนำความชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม ทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนฟ้าคะนองบางพื้นที่ในระยะนี้ ในช่วงวันที่ 17-18 มี.ค. 50 จะมีคลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนตัวจากประเทศพม่าผ่านภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ทำให้มีฝนฟ้าคะนองกับมีลมกระโชกแรงบางพื้นที่ อนึ่ง ในช่วงวันที่ 19-20 มี.ค. 50 จะมีความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังปานกลางจากประเทศจีนได้แผ่ลงมาปกคลุมถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกของประเทศไทย ลักษณะเช่นนี้จะทำให้เกิดพายุฤดูร้อนขึ้นได้ โดยมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกลงมาในบางพื้นที่ **ข้อควรระวัง** ในระยะนี้ บริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา เชียงใหม่ ลำพูน แพร่ และน่าน ยังคงมีหมอกควันปกคลุมอยู่ ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระมัดระวังอันตรายจากหมอกควันไว้ด้วย และในช่วงวันที่ 17-20 มี.ค. ขอให้ประชาชนในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกระมัดระวังอันตรายจากพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง และอาจมีลูกเห็บตกลงมาในบางพื้นที่

สภาวะอากาศ อุณหภูมิ ฝน ลม และคลื่น

ภาคเหนือ อากาศหนาวทางตอนบนของภาคในตอนเช้า อุณหภูมิต่ำสุด 15-24° ซ. กับมีอากาศร้อนและมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิสูงสุด 34-39° ซ. โดยวันที่ 17-18 มี.ค. จะมีฝนฟ้าคะนองกับมีลมกระโชกแรงบางแห่ง ร้อยละ 10 ของพื้นที่ทางตอนบนของภาค ลมอ่อน ความเร็ว 6-12 กม./ชม.

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศร้อนกับมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิสูงสุด 36-39° ซ. และมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ร้อยละ 10 ลมตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็ว 10-30 กม./ชม. โดยวันที่ 18-20 มี.ค. จะมีพายุฝนฟ้าคะนองกับมีลมกระโชกแรง บางแห่งถึงเป็นแห่งๆ ร้อยละ 10-30 ของพื้นที่ และมีลูกเห็บตกในบางพื้นที่ ลมตะวันออกเฉียงเหนือ ความเร็ว 15-35 กม./ชม.

ภาคกลาง อากาศร้อนกับมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิสูงสุด 36-39° ซ. และมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ร้อยละ 10 ของพื้นที่ ลมใต้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม. โดยวันที่ 19-20 มี.ค. เป็นลมตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม.

LIRT

ภาคตะวันออกเฉียงใต้ อากาศร้อนทางตอนบนของภาค อุณหภูมิสูงสุด 36-39° ซ และมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ร้อยละ 10 ของพื้นที่ ลมได้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม. ทะเลมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร โดยวันที่ 19-20 มี.ค. จะมีพายุฝนฟ้าคะนองกับ มีลมกระโชกแรงบางแห่งถึงเป็นแห่งๆ ร้อยละ 10-30 ของพื้นที่ และมีลูกเห็บตกในบางพื้นที่ ลมตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-35 กม./ชม. ทะเลมีคลื่นสูง 1-2 เมตร

ภาคใต้(ฝั่งตะวันออก) มีเมฆบางส่วนกับมีอากาศร้อนบางพื้นที่ อุณหภูมิสูงสุด 32-37 ° ซ โดยจะมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ร้อยละ 10-20 ของพื้นที่ ลมตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-35 กม./ชม. ทะเลมีคลื่นสูง 1-2 เมตร

ภาคใต้(ฝั่งตะวันตก) อากาศร้อน อุณหภูมิสูงสุด 35-37 ° ซ โดยจะมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ร้อยละ 10 ของพื้นที่ ลมตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม. ทะเลมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร

กรุงเทพมหานคร อากาศร้อนกับมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิสูงสุด 35-38° ซ. และมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ร้อยละ 10 ของพื้นที่ ลมได้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม. โดยวันที่ 19-20 มี.ค.เป็นลมตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม.

นายอนุชา โมกขะเวส
อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒
- : พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒

มติคณะรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๙๒๗

(๑)

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๕๗
วันที่..... ๓ มี.ย. ๒๕๕๐
เวลา..... ๑๔:๒๖ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ต่อไป

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๐๒๐ / ๒๕๕๐ วันที่ ๓ / ๑๔ / ๕๐
เวลา ๑๖.๐๐ ถึง ๑๖.๕๕
สำนักการประชุม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๕

(D178/E/ส)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๕๗ / ๒๕๕๐

วันที่ ๓ / มี.ย. / ๕๐

เวลา ๑๖:๐๕ น.

สำนักการประชุม

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒)

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๙๑/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟูสาธารณภัย และอุบัติภัย ซึ่งมีผลทำให้งาน ด้านสาธารณภัยและงานด้านอุบัติภัย ที่เดิมดำเนินการโดยกองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี มารวมอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานเดียวกัน นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้านของอัคคีภัย รวมทั้ง หน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไป ตามกฎหมายดังกล่าวก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ แนวทางเดียวกัน ตลอดจนเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการเกี่ยวกับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นสมควรนำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาบัญญัติไว้รวมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๔)

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึง องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

“จังหวัด” ไม่หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอ แต่ไม่หมายความรวมถึงเขตในกรุงเทพมหานคร

“นายอำเภอ” หมายความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองการบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่อื่น

“ผู้บัญชาการ” หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการ ท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัคร” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งได้ รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(๕)

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่ออนุมัติ
เพื่ออนุมัติ

(๒) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้มีประสิทธิภาพ

(๓) ประสานการปฏิบัติการ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจาก สาธารณภัย

(๔) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน

(๕) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม (๑) แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผน ดังกล่าว

ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม (๑) ให้กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเชิญหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละ ประเภทมาร่วมปรึกษาหารือและร่วมจัดทำ ทั้งนี้ จะจัดให้หน่วยงานภาคเอกชนเสนอข้อมูลหรือความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจะจัดให้มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นในบางจังหวัดเพื่อปฏิบัติงานในจังหวัดนั้น และจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันตามความจำเป็นก็ได้

LIART

(๖)

มาตรา ๗ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามมาตรา ๖ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

(๒) แนวทางและวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพะหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชนและหน่วยงานของรัฐ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณสุขโลก

(๓) หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว

(๔) แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากรและประชาชน

(๕) แนวทางในการซ่อมแซม บูรณะ ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

การกำหนดเรื่องตามวรรคหนึ่ง จะต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงภัยต่าง ๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงในสาธาณภัยด้านนั้น และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการมีอำนาจควบคุมและกำกับกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครได้ทั่วราชอาณาจักร

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้อำนวยการมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย โดยให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการตามวรรคหนึ่งรองจากผู้อำนวยการ

มาตรา ๙ ให้อธิบดีเป็นผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร

LIART

(๗)

มาตรา ๑๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

(๔) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัด

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในจังหวัด ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตามมาตรา ๑๐ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๗ และสาระสำคัญอื่นดังต่อไปนี้

(๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกัน บรรเทา และระงับสาธารณภัย และความเดือดร้อนของประชาชน

(๒) แผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) แผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดให้มีเครื่องหมาย สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

(๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณสุข

LIART

(๘)

มาตรา ๑๒ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่จำนวนเจ็ดคน ซึ่งประกอบด้วย
ผู้แทนเทศบาลจำนวนสองคนและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณสุขในจังหวัดตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัด
เห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่
ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเห็นว่าแผนการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจังหวัดไม่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ให้แจ้งให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๑๓ ให้นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด
มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่น
ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๑๔ ให้นายอำเภอเป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่
ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด
ตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการ
จังหวัด มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในเขตอำเภอ
ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัตินี้

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย

หมวด ๒

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๑๖ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นและผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย ให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) ใช้อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยเท่าที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ใช้เครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนทุกระบบที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือท้องที่ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สั่งห้ามเข้าหรือให้ออกจากบริเวณพื้นที่ อาคารหรือสถานที่ที่กำหนด

(๖) จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

มาตรา ๑๗ เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๑๖ เกิดขึ้น ให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ว่าราชการท้องถิ่น โดยในกรณีผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ให้สั่งการได้สำหรับในเขตอำเภอของตน และในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัด ให้สั่งการได้สำหรับในเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใด ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสั่งการให้หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด กระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ที่มีผลกระทบต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นก็ได้ คำสั่งดังกล่าวให้มีผลบังคับเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดในคำสั่ง แต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับเกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการที่จะสั่งการได้ตามความจำเป็นแต่ต้องไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยตามวรรคหนึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการท้องถิ่นหลายคน ผู้ว่าราชการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใด จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้ว่าราชการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

มาตรา ๑๘ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้น ที่จะสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

มาตรา ๑๙ เมื่อเกิดสาธารณภัย ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้ว่าราชการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้นใกล้จะถึงผู้ว่าราชการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดป้องกันอันตรายได้ ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การยับยั้งหรือแก้ไขความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อป้องกันภัยต่อส่วนรวมด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สิน จะมีผลทำให้เกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่อื่นหรือก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นแก่เขตพื้นที่อื่น ผู้อำนวยการท้องถิ่นจะใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการจังหวัด

มาตรา ๒๑ เมื่อมีกรณีที่เจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้นหรือเมื่ออยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อำนวยการ ก็ให้กระทำได้แม้เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะไม่ได้อนุญาต

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่อยู่ในอาคารหรือสถานที่ตามวรรคหนึ่ง เป็นสิ่งทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่ายให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินนั้นออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๒๒ ในการบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่ชั่วคราวเพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัยหรือรับการปฐมพยาบาล และการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย

(๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง

(๔) จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรผู้ร้าย

(๕) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในบริเวณที่เกิดภัยและบริเวณใกล้เคียง เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ

ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการกำหนดสถานที่หรือการดำเนินการใดตามวรรคหนึ่งก็ได้

ในการดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการหรือ

ช่วยดำเนินการก็ได้ และในกรณีตาม (๔) จะมอบหมายให้องค์การสาธารณสุขเป็นผู้ดำเนินการหรือช่วยดำเนินการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๓ เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการที่ผู้ใดอยู่อาศัยในพื้นที่นั้นจะก่อให้เกิดอันตรายหรือกีดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ให้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้น ออกจากพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรา ๒๔ เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใดและการอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใด ๆ ในพื้นที่นั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัด จะประกาศห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดในพื้นที่ดังกล่าวก็ได้ ประกาศดังกล่าวให้กำหนดระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ที่ห้ามตามที่จำเป็นไว้ด้วย

มาตรา ๒๕ ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

หนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟู ผู้ประสบภัยมีสิทธิได้รับจากทางราชการ พร้อมทั้งระบุนหน่วยงานที่เป็นผู้ให้การสงเคราะห์หรือฟื้นฟู และสถานที่ติดต่อของหน่วยงานนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

บรรดาเอกสารราชการของผู้ประสบภัยที่สูญหายหรือเสียหายเนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ประสบภัยร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ประสบภัย ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นแจ้งให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบ และให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องออกเอกสารทางราชการดังกล่าวให้ใหม่ตามหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของตนส่งมอบให้แก่ผู้ประสบภัยหรือส่งมอบผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เป็นผู้แจ้ง ทั้งนี้ โดยผู้ประสบภัยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ แม้ว่าตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารราชการดังกล่าวจะกำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการก็ตาม

ในกรณีที่ผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์หรือบริการอื่นใด ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ออกหนังสือรับรองให้ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา ๘ และผู้อำนวยการตามมาตรา ๑๖ และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ด้วย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๗ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- (๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร
- (๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร
- (๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๖) แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครตาม
มาตรา ๒๗ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๗ และสาระสำคัญอื่นดังต่อไปนี้

(๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกัน บรรเทา และระงับสาธารณภัยและความเดือดร้อนของประชาชน

(๒) แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) แผนและขั้นตอนในการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

(๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๙ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ง) ผู้แทนชุมชนในกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่
ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่น
ตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๒๗ มาใช้
บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานครในฐานะรองผู้อำนวยการ
กรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบหมายให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็น
ผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๓๑ ให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วย
ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่อยู่
ในเขตพื้นที่ให้ช่วยเหลือหรือร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการ
กรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้ช่วย
ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๓๒ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร
ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว
และแจ้งให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครทราบทันที

ให้นำความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๗ วรรคสามและวรรคสี่ มาตรา ๑๙
มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐใดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร
ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐนั้นทราบ และเมื่อ

(๑๖)

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐนั้น แล้วแต่กรณี ได้รับแจ้งแล้ว ให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้รับแจ้งโดยเร็ว

หมวด ๔

เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร

มาตรา ๓๔ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการกลาง มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ทั่วราชอาณาจักร

(๒) ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขต

จังหวัด

(๓) ผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในเขต

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

(๔) ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่ได้

ในเขตกรุงเทพมหานคร

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานให้เป็นไปตามระเบียบ

ของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานพบเห็นว่าอาคารหรือสถานที่ใด มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใด ที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้ ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบเพื่อตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๓๖ ผู้อำนวยการอาจจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายและตามที่กำหนดในระเบียบ

ของกระทรวงมหาดไทย

การบริหารและกำกับดูแลอาสาสมัคร การคัดเลือก เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย บัตรประจำตัว สิทธิ หน้าที่ และวินัยของอาสาสมัคร ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

LIRT

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่องค์การสาธารณสุขหรือบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้องค์การสาธารณสุขและบุคคลดังกล่าวในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควร

เพื่อให้การช่วยเหลือหรือบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้อำนวยการแจ้งให้องค์การสาธารณสุขและบุคคล ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและวิธีการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๓๘ ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้ดำเนินการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้น ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ในแผนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไปหรือแผนดังกล่าวได้ใช้มาครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผน ปรับปรุง หรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนโดยเร็ว

มาตรา ๔๐ ให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เครื่องแบบ เครื่องหมาย และหนังสือสำคัญประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีที่ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ประสงค์จะแต่งเครื่องแบบ ก็ให้กระทำได้ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๑๘)

มาตรา ๔๑ การดำเนินการตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๓ ภายในเขตทหารหรือที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เจ้าหน้าที่ หรือทรัพย์สินในราชการทหารให้เป็นไปตามความตกลงเป็นหนังสือร่วมกันระหว่างผู้บัญชาการจังหวัดหรือผู้บัญชาการกรุงเทพมหานครและผู้บังคับบัญชาของทหารในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นกรณีการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๙ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บัญชาการตามมาตรา ๒๐ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดเข้าไปในสถานที่ตามมาตรา ๒๒ (๓) โดยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งของผู้บัญชาการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ในสถานที่ตามมาตรา ๒๒ (๓) ผู้บัญชาการหรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการจะเรียกบุคคลดังกล่าวมาตักเตือนแทนการดำเนินคดีก็ได้

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอพยพบุคคลออกจากพื้นที่ตามมาตรา ๒๓ ถ้าคำสั่งอพยพนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔๖ ในขณะที่เกิดสาธารณภัย ผู้ใดแต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของอาสาสมัครหรือขององค์การสาธารณกุศล และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย โดยมีได้เป็นอาสาสมัครหรือสมาชิกองค์การสาธารณกุศลดังกล่าว เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดเรียโรหรือหาประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ โดยแสดงตนว่าเป็นอาสาสมัคร เจ้าพนักงานหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในหน่วยงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือใช้ชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการดำเนินการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๘ ให้นำหน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระหว่างที่ยังจัดทำแผนดังกล่าวไม่แล้วเสร็จให้เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๙ ให้บรรดาศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ
ป้องกันภัยผายพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๖๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยผายพลเรือน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันภัย
ผายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๘

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันภัยทางอากาศ พุทธศักราช ๒๔๙๒

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันภัยทางอากาศ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช

๒๔๙๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า การดำเนินการโดย
เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือ
ความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรม
ไม่ว่าการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยหรือภายหลัง
ที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและ
ส่วนราชการเพื่อการนั้น

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย ตลอดจน
ภัยอื่น ๆ อันมีมาเป็นสาธารณะไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ หรือมนุษย์ทำให้เกิด
ขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความ
เสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทาง
อากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการ
มุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๓๘

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

“หน่วยอาสาสมัคร” หมายความว่า หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

“เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

“พนักงานป้องกันภัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติ และให้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาออกกฎกระทรวง กำหนดข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณหรือผู้แทน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือผู้แทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้แทน อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรมอตุณิยมวิทยาหรือผู้แทน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๒) วางแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๓) กำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลตามแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน รวมทั้งการฝึกซ้อมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๔) วางระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

(๕) พิจารณาและกำหนดกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๘ แผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจะต้องมีกิจการดังต่อไปนี้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี และความจำเป็น

- (๑) การประชาสัมพันธ์
- (๒) การจัดหากำลังคน
- (๓) การจัดระบบสัญญาณภัย
- (๔) การจัดที่หลบภัย
- (๕) การจัดพื้นที่รับการอพยพ
- (๖) การพรางและการควบคุมแสงไฟ
- (๗) การรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยและการจราจร
- (๘) การป้องกันและทำลายล้างยุทธภัณฑ์ วัตถุระเบิด สารเคมี ชีวะและรังสีที่เป็นอันตราย

- (๙) การช่วยผู้ประสบภัยและการจัดการกับผู้เสียชีวิต
- (๑๐) การขนย้ายผู้ประสบภัย
- (๑๑) การรักษาพยาบาลและการอนามัย
- (๑๒) การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- (๑๓) การโยธา
- (๑๔) การสาธารณูปการ

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

(๑๕) การติดต่อสื่อสาร การควบคุมการใช้คลื่นวิทยุ และการส่งวิทยุกระจายเสียง

(๑๖) การอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๘ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๑๑ ในการประชุมของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การประชุมคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นนอกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่มอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ หรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ มาสอบถาม หรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริงในกิจการใด ๆ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัสดุ เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หมวด ๒

สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๖ ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยตำแหน่ง และให้กรมการปกครองทำหน้าที่สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๗ ให้สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำหน้าที่เป็นกองอำนวยการของผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร
- (๒) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ
- (๓) ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทางด้านวิชาการ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๔) จัดทำแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพิจารณา ทบทวนหรือปรับปรุงแผนดังกล่าวอย่างน้อยทุกสามปีเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ
- (๕) จัดให้มีการฝึกอบรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๖) ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผล ตลอดจนสนับสนุน การปฏิบัติงานตามแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติมอบหมาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หมวด ๓

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั่วราชอาณาจักร จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัย และบังคับบัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และพนักงานป้องกันภัยทั่วราชอาณาจักร

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย และในกรณีที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจประกาศกำหนดท้องที่ขึ้นเป็นภาคตามความจำเป็นในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค

ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัยจัดตั้งกองอำนาจการเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัยในเขตภาค

มาตรา ๒๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการ
 บอกรักษาฝ่ายพลเรือนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการบอกรักษา
 ฝ่ายพลเรือน แต่งตั้งพนักงานบอกรักษา จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อ
 ดำเนินการบอกรักษาฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาพนักงานบอกรักษา
 ในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการบอกรักษา
 ฝ่ายพลเรือนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการบอกรักษาฝ่ายพลเรือนในเขต
 จังหวัด แต่งตั้งพนักงานบอกรักษา จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการ
 บอกรักษาฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาผู้อำนวยการบอกรักษาฝ่าย
 พลเรือน และพนักงานบอกรักษาในเขตจังหวัด

มาตรา ๒๒ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการบอกรักษาฝ่ายพลเรือน
 อำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการบอกรักษาฝ่ายพลเรือนในเขตอำเภอเฉพาะ
 นอกเขตเทศบาล แต่งตั้งพนักงานบอกรักษา บังคับบัญชาพนักงานบอกรักษา
 รักษาในเขตอำเภอเฉพาะนอกเขตเทศบาลกับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการ
 บอกรักษาฝ่ายพลเรือนจังหวัดในการบอกรักษาฝ่ายพลเรือน และควบคุม
 ดูแลการบอกรักษาฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบลด้วย

มาตรา ๒๓ ให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการบอกรักษาฝ่าย
 พลเรือนเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการบอกรักษาฝ่ายพลเรือนในเขต
 เทศบาล แต่งตั้งพนักงานบอกรักษา บังคับบัญชาพนักงานบอกรักษาใน
 เขตเทศบาล กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการบอกรักษาฝ่ายพลเรือน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๘

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

จังหวัด ในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือน แต่สำหรับเทศบาลตำบลให้นายกเทศมนตรีมหานาทสนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนอำเภอในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนด้วย

มาตรา ๒๔ ให้ปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยผ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา กับมหานาทสนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนด้วย

มาตรา ๒๕ ผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรอาจแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนขึ้นเป็นพิเศษเฉพาะภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมในท้องที่ใดก็ได้

ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามทผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร
มอบหมาย

หมวด ๔

หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยผ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๖ ให้จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครชนทุกเขต ในกรุงเทพมหานครและทุกอำเภอทั่วราชอาณาจักร เพื่อช่วยเหลือในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๗ การรับสมัคร คุณสมบัติ การพ้นจากสมาชิกภาพ เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย บัตรประจำตัว สหรัและวินัยของสมาชิก

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หน่วยอาสาสมัคร การปกครอง การบังคับบัญชา การจัดหน่วยอาสาสมัคร การฝึกอบรมและหลักสูตร ให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๒๘ สมาชิกหน่วยอาสาสมัครมีหน้าที่

(๑) ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้อำนวยความสะดวกป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และผู้อำนวยความสะดวกป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมอบหมาย ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๒) ปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

หมวด ๕

การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ตอนที่ ๑

การเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๙ ให้ผู้อำนวยความสะดวกป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตท้องที่ รับผิดชอบวางแผนเฉพาะในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนชน และพิจารณา ทบทวนหรือปรับปรุงแผนดังกล่าวทุกปี ให้สอดคล้องกับแผนหลัก ในการ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ได้วางไว้ตามมาตรา ๗ (๒) และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ถือ ปฏิบัติได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

แผนเฉพาะหรือแผนปรับปรุงใหม่ตาม วรรคหนึ่งสำหรับแผนของ กรุงเทพมหานครและจังหวัด ให้เสนอรับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการ บกนภยผยพลเรณแห่งราชอาณาจักร ส่วนแผนของอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยาให้เสนอรับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการ บกนภยผยพลเรณจังหวัด

มาตรา ๓๐ ในการเตรียมการ บกนภยผยพลเรณ ให้ผู้อำนวยการ บกนภยผยพลเรณ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และ ยานพาหนะของทางราชการ ผยพลเรณ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อใช้ในการ บกนภยผยพลเรณ ได้ตามความจำเป็น

(๒) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และที่หลบภัยสาธารณะ ในการ บกนภยผยพลเรณ ได้ตามความจำเป็น

(๓) จัดให้มีการอบรมและดำเนินการฝึกซ้อมการ บกนภยผยพลเรณ

(๔) เตรียมการอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๓๑ ให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่ปฏิบัติ ในการ บกนภยผยพลเรณ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

ตอนที่ ๒

การป้องกันและบรรเทาภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้นหรือใกล้จะเกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ตามความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน สมาชิกหน่วยอาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตท้องที่ให้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหาย ทั้งนี้ นอกจากบุคคลที่รัฐมนตรีประกาศยกเว้น

(๒) สั่งใช้สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๓) สั่งใช้ยานพาหนะของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ที่อยู่หรือเข้าไปในเขตท้องที่นั้น

(๔) สั่งใช้เครื่องมือสื่อสารทุกระบบที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๕) สั่งหรือจัดทำกรพรางอาคารสถานที่ ตลอดจนการพรางและการควบคุมแสงไฟ

(๖) สั่งห้ามเข้าบริเวณหรือสถานที่ที่กำหนด

(๗) อำนาจการและควบคุมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นระเบียบโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๓๓ ในกรณีฉุกเฉิน เมื่อมีสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้นและยังไม่มีการป้องกันหรือระงับให้ทันทั่วทั้ง ให้พนักงานป้องกันภัยมีอำนาจเข้าจัดการใด ๆ และสั่งให้บุคคลใด ๆ เข้าช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อขจัดภัยเช่นว่านั้นไปพลางก่อนได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น หรืออันตรายจากภัยดังกล่าวใกล้จะถึง และผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบเห็นว่าสภาพของสิ่งก่อสร้าง วัสดุหรือทรัพย์สินใดอาจเป็นอุปสรรคต่อการบำบัดดับของภัยอันตราย หรือจะได้รับความเสียหาย ให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดัดแปลงหรือทำลายสิ่งก่อสร้าง วัสดุหรือทรัพย์สิน

(๒) เคลื่อนย้ายวัสดุหรือทรัพย์สิน

ทั้งนี้ ให้กระทำได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การบำบัดดับของภัยอันตรายนั้น

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ติดต่อกับเขตท้องที่ที่เกิดภัย มีหน้าที่สนับสนุนในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และในการนี้ให้มีอำนาจสั่งการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบของตนเพื่อสนับสนุนในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๓๖ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายจากภัยที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

และเมื่อผู้ประสภภัยร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์หรือบริการอื่นใด ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบออกหนังสือรับรองให้ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๓๓ การปฏิบัติตามหน้าที่ป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ใดที่จะเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนใด ๆ

มาตรา ๓๔ การจำหน่ายเคมีภัณฑ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศแก่ประชาชนเฉพาะสิ่งที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อการนี้ และให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิชาการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่กรณีทางราชการจัดจำหน่าย

มาตรา ๓๕ เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมที่จะเกิดแก่รัฐหรือประชาชน ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมีอำนาจสั่งปฏิบัติการอพยพประชาชน และส่วนราชการออกจากพื้นที่อันตราย หรือพื้นที่ที่จะเกิดขวางต่อการปฏิบัติการทางทหาร เข้าไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย หรือพื้นที่รับการอพยพ

มาตรา ๔๐ เมื่อผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรพิจารณาเห็นว่าพื้นที่ใดจะเป็นพื้นที่อันตรายหรือไม่เหมาะสมในการเข้าอยู่อาศัย จะประกาศจำกัดพื้นที่ให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยในพื้นที่นั้น จนกว่าอันตรายหรือความไม่เหมาะสมนั้นจะผ่านพ้นไปแล้วก็ได้

มาตรา ๔๑ ในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นอย่างยิ่ง หากจะขอให้
ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรสั่งปฏิบัติการอพยพ
ตามมาตรา ๓๘ หรือประกาศจำกัดพื้นที่ตามมาตรา ๔๐ จะไม่ทันต่อ
เหตุการณ์ ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ
มีอำนาจสั่งปฏิบัติการตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๐ ได้ แล้วรายงานให้
ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๒ ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยให้นำกฎหมาย
ว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยมาใช้บังคับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้
ในกฎหมายนั้นให้นำพระราชบัญญัติมาใช้บังคับ

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๓ ให้เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงาน
ป้องกันภัย ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตาม
พระราชบัญญัติ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๔ บุคคลซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ หรือได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติ
การหรือช่วยเหลือในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ได้รับการสงเคราะห์
ตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสพภัยเนื่องจากการช่วยเหลือ
ราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๘

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๑) มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๕ ถ้ามีกำหนดระยะเวลาไม่เกินปี่ละสามสัปดาห์ ห้ามมิให้นายจ้างด่าว่าลูกจ้าง ลดค่าจ้าง เลิกจ้าง ลงโทษ หรือขัดขวางการทำงานในหน้าที่ของลูกจ้าง และไม่ให้อำนาจการที่ลูกจ้างต้องไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการขาดงาน

มาตรา ๔๖ ให้มีเครื่องหมายและหนังสือสำคัญประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัย เพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และให้มีเครื่องหมายสำหรับเขตพื้นที่ปฏิบัติการ ทดตั้งทำการหรือยานพาหนะ

เครื่องหมายและหนังสือสำคัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนนำเอาความลับซึ่งตนได้มาในฐานะนั้น ๆ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่นโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือแก่การประกอบอาชีพของผู้อื่น

มาตรา ๔๘ ความในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๑ ไม่ให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการทหาร

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒
(๑) หรือ (๖) หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดมีหน้าที่ประจำในการใช้เครื่องมือสื่อสาร ฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดขัดขวางมิให้ปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามคำสั่ง
ตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือขัดขวางมิให้ดำเนินการ
ตามมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน
หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ เมื่อมีคำสั่งอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจาก
พื้นที่อันตรายตามมาตรา ๓๕ หรือเมื่อมีประกาศจำกัดพื้นที่ตามมาตรา ๔๐
ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ เมื่อมีคำสั่งอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจากพื้นที่ที่จะกีดขวางต่อการปฏิบัติการทางทหารตามมาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดเปลี่ยนแปลง ย้าย หรือทำลายเครื่องหมายสำหรับเขตพื้นที่ปฏิบัติการ ทดงทหาร หรือยานพาหนะตามมาตรา ๔๖ หรือใช้เครื่องหมายนั้นแก่สถานที่ หรือยานพาหนะอื่น โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดแสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัย หรือประดับเครื่องหมายสำหรับเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัยโดยตนเองมิได้เป็นเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัย และกระทำการนั้นเพื่อให้เกิดความเชื่อว่าเป็นเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดสวมต้อหรือนำเอาชื่อของหน่วยงานบองกันภัยฝ่ายพลเรือนไปใช้ในกิจการใด ๆ เพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักเลขาธิการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจัดทำแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
เสนอต่อคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ เพื่อพิจารณา
วางแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างที่ยังไม่มีแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ผู้
อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่รับผิดชอบวางแผนเฉพาะ
และตั้งหน่วยปฏิบัติการขึ้นเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นการ
ชั่วคราว

มาตรา ๖๑ ในระหว่างที่กระทรวงมหาดไทยยังมีได้ออกข้อบังคับ
หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือนตามมาตรา ๒๗ ให้ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยไทย
อาสาป้องกันชาติที่ใช้อยู่ในวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บังคับ
แก่สมาชิกหน่วยอาสาสมัครและหน่วยอาสาสมัครเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย
รองนายกรัฐมนตรี

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๒

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓๕

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มีนาคม ๒๕๒๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยทางอากาศที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติที่ไม่รัดกุมและเหมาะสมสำหรับสภาพและสถานการณ์ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบัน และไม่ครอบคลุมถึงการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั้งหมด สมควรยกเลิกกฎหมายดังกล่าว และมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยทางอากาศและภัยจากการก่อวินาศกรรม รวมทั้งการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น อันอาจจะเกิดมิชชันแก่ประชาชนและรัฐได้ทั้งในยามสงบและยามสงคราม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและระงับอัคคีภัย

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ป้องกันอัคคีภัย” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อมิให้เกิดเพลิงไหม้ และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการเพื่อรองรับเหตุการณ์เมื่อเกิดเพลิงไหม้ด้วย

“ระงับอัคคีภัย” หมายความว่า การดับเพลิงและการลดการสูญเสียชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการเกิดเพลิงไหม้

“สิ่งทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย” หมายความว่า เชื้อเพลิง สารเคมี หรือวัตถุอื่นใดไม่ว่าจะมีสถานะเป็น ของแข็ง ของเหลวหรือก๊าซ ที่อยู่ในภาวะพร้อมจะเกิดการสันดาปจากการจุดติดใดๆ หรือการสันดาปเอง ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๔) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๕) ประธานกรรมการสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล

(๖) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๗) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็น ราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในท้องถิ่นที่มีความจำเป็นรัฐมนตรีจะแต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรให้เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เขตท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาให้มีหน้าที่อำนวยความสะดวก ระงับอัคคีภัยและซ่อมระงับอัคคีภัย

“พนักงานดับเพลิง” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้มีหน้าที่ป้องกันอัคคีภัย และระงับอัคคีภัย

“อาสาดับเพลิง” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงาน ดับเพลิงในการป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในการป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีเครื่องดับเพลิง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะสำหรับป้องกัน อัคคีภัยและระงับอัคคีภัย

(๒) จัดให้มีสถานที่สำหรับเก็บรักษาสิ่งของดังกล่าวใน (๑) โดยแยกเป็นหน่วยตามความจำเป็น เพื่อใช้ป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยได้ทันทั่วทั้ง

(๓) จัดให้มีอาณัติสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

(๔) จัดการบรรเทาทุกข์ และจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนด

(๕) จัดให้มีการอบรมและดำเนินการฝึกซ้อมป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัย

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรม และข้อปฏิบัติของอาสาดับเพลิง

(๗) แต่งตั้งพนักงานดับเพลิงและอาสาดับเพลิงตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) เงื่อนไขในการใช้ การเก็บรักษาและการมีไว้ในครอบครองซึ่งสิ่งทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย

(๒) กิจการอันอาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย และกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวมีไว้ซึ่ง บุคคลและสิ่งจำเป็นในการป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยตามสมควรแก่สภาพแห่งอาคารหรือกิจการนั้น

(๓) อาณัติสัญญาณหรือเครื่องหมายเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัย

(๔) เครื่องหมายของผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น นายตรวจ พนักงานดับเพลิงและอาสาดับเพลิง

(๕) เครื่องแบบและบัตรประจำตัวของนายตรวจ พนักงานดับเพลิงและอาสาดับเพลิง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้รัฐมนตรี มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การป้องกันอัคคีภัย

มาตรา ๗ ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้ง เทศมนตรี กรรมการสุขาภิบาล ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับสามขึ้นไปหรือข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปให้เป็นนายตรวจ เพื่อให้ ปฏิบัติหน้าที่ภายในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัยตามหมวดนี้ ให้นายตรวจมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจตราสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายหรือสิ่งที่อยู่ในภาวะอันอาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย
- (๒) ตรวจตราบุคคลผู้มีหน้าที่ในการป้องกันอัคคีภัยและระบับอัคคีภัยที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ว่าปฏิบัติหน้าที่โดยถูกต้องหรือไม่
- (๓) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจตราการเก็บรักษาสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย หรือในเวลาอื่นกรณีมีเหตุฉุกเฉินอย่างย้งที่แสดงให้เห็นว่าสถานที่นั้นอยู่ในภาวะที่จะเกิดอัคคีภัย
- (๔) ให้คำแนะนำแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ให้ขนย้าย ทำลาย เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายหรือสิ่งที่อยู่ในภาวะอันอาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย
- (๕) เคลื่อนย้ายหรือทำลายสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายหรือสิ่งที่อยู่ในภาวะอันอาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย กรณีมีเหตุฉุกเฉินอย่างย้ง

ให้นายตรวจรายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นทุกครั้งเมื่อได้ปฏิบัติการตามความในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๙ เมื่อได้รับรายงานจากนายตรวจว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของนายตรวจตามมาตรา ๘ (๔) หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพบด้วยตนเองว่ามีสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย สิ่งที่อยู่ในภาวะอันอาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย หรือการกระทำที่อาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือและกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จตามคำสั่งไว้ตามสมควร แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุอันสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การส่งคำสั่งตามมาตรา นี้ ให้นำส่ง ณ ภูมิลำเนาหรืออาคารหรือสถานที่ของบุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือจะส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

ในกรณีที่นำส่งแล้วแต่บุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่งปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่ง ให้ผู้นำส่งขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจไปเป็นพยานเพื่อวางคำสั่งไว้ ณ ที่นั้น แต่ถ้าไม่พบบุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง จะส่งให้กับบุคคลใดซึ่งบรรณุนิติภาวะแล้วซึ่งอยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้นก็ได้ และถ้าไม่พบบุคคลใดหรือพบแต่ไม่มีบุคคลใดยอมรับไว้แทน ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่ายต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ไปเป็นพยาน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสามหรือวรรคสี่แล้ว ให้ถือว่าบุคคลซึ่งระบุไว้ในคำสั่งได้รับคำสั่งนั้นแล้ว แต่ถ้าเป็นการส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยการปิดคำสั่ง ให้ถือว่าได้รับคำสั่งนั้น เมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานไปรษณีย์ได้ส่งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่งนั้นไว้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๘ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อรัฐมนตรี ได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือและยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้ออกคำสั่งดังกล่าว และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดส่งอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไปยังรัฐมนตรีภายใน สิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

ให้รัฐมนตรีมีคำสั่งวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์แล้วแจ้งคำสั่ง พร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในระหว่างอุทธรณ์ให้รอการปฏิบัติการตามคำสั่งไว้ก่อน เว้นแต่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่า สิ่งทำให้เกิดอภักดิ์ได้ง่ายหรือสิ่งที่อยู่ในภาวะอันอาจทำให้เกิดอภักดิ์ได้ง่ายนั้นมีลักษณะจะเป็น อันตรายซึ่งไม่อาจรอได้

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีหรือไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการหรือจัดให้มีการ ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ต้องเป็นผู้เสีย ค่าใช้จ่ายในการจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของเงิน จำนวนดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายตรวจคิดเครื่องหมายและให้แสดงบัตรประจำตัว เมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลในการเข้าไปในอาคารหรือสถานที่

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอภักดิ์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับนายตรวจตามมาตรา ๘ ด้วย

การเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในกรณีฉุกเฉินเมื่อมีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดเพลิงไหม้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจดำเนินการหรือสั่งให้พนักงานดับเพลิงหรืออาสาดับเพลิงดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดบริเวณหรือสถานที่ที่อาจเกิดเพลิงไหม้
- (๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย
- (๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณหรือสถานที่ที่กำหนด
- (๔) เคลื่อนย้ายหรือทำลายสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดเพลิงไหม้

หมวด ๒

การระงับอัคคีภัย

มาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง และเจ้าพนักงานตำรวจ มีหน้าที่ระงับอัคคีภัย โดยให้ติดเครื่องหมายและให้แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๑๖ ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่นมีอำนาจบังคับบัญชา เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง และเจ้าพนักงานตำรวจในขณะเกิดเพลิงไหม้

ในกรณีที่มีผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่นมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่อำนาจการระงับอัคคีภัยพร้อมกัน อำนาจในการบังคับบัญชาให้เป็นไปตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการดำเนินการตามหมวดนี้ ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง และเจ้าพนักงานตำรวจอาจขอให้อาสาดับเพลิงเข้าช่วยในการดำเนินการดังกล่าวของตนได้ ในการนี้ให้อาสาดับเพลิงมีอำนาจดำเนินการตามที่ได้รับขอให้ช่วย

ในขณะปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง อาสาดับเพลิงต้องแต่งเครื่องแบบและติดเครื่องหมายและให้แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๑๘ ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง และเจ้าพนักงานตำรวจ มีอำนาจใช้เครื่องดับเพลิง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้หรือยานพาหนะสำหรับระงับอัคคีภัยของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่เกิดเพลิงไหม้ หรือของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงได้เท่าที่จำเป็นเพื่อระงับอัคคีภัย

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง และเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อทำการดับเพลิงหรือช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย

การเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณเพลิงไหม้เพื่อทำการดับเพลิงหรือช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ก่อน เว้นแต่เมื่อมีเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับสามขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เป็นหัวหน้าควบคุมรับผิดชอบในการเข้าไปในอาคารหรือสถานที่นั้นอยู่ด้วย

การขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นร้องขอ เว้นแต่ในกรณีเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายให้ผู้มีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองมีอำนาจขนย้ายได้ตามความจำเป็นแก่การระงับอัคคีภัย

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการระงับอัคคีภัย ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสถานที่ชั่วคราวสำหรับการเคลื่อนย้ายหรือการประชุมพยาบาลผู้ประสบอัคคีภัย และการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบอัคคีภัย

(๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เป็นประโยชน์ในการระงับอัคคีภัย

(๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณเพลิงไหม้และบริเวณใกล้เคียงกับบริเวณเพลิงไหม้

(๔) จัดการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรสลัด

(๕) ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย

(๖) ช่วยขนย้ายทรัพย์สินในบริเวณเพลิงไหม้และบริเวณใกล้เคียงกับบริเวณเพลิงไหม้ เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอ

(๗) ใช้น้ำ สระน้ำ ท่อน้ำ ทางระบายน้ำ และแหล่งน้ำอื่นใด ไม่ว่าจะ เป็นของบุคคลใด

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมิให้เพลิงลุกลามต่อไป ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้หรือถอน ย้าย ทำลายทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนซึ่งอาคารหรือสิ่งที่จะเป็นสื่อให้เพลิงลุกลามต่อไปได้ ตามที่จำเป็นและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

มาตรา ๒๒ เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาที่อยู่ในอาคารหรือสถานที่ที่เป็นต้นเพลิงในขณะที่เกิดเพลิงไหม้มีหน้าที่ดับเพลิงเท่าที่สามารถกระทำได้ และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ ทราบโดยด่วน

มาตรา ๒๓ ผู้ใดพบเพลิงเริ่มไหม้ให้แจ้งต่อเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ดูแลรักษาอาคารหรือสถานที่ที่เป็นต้นเพลิง เพื่อทำการดับเพลิง ถ้าไม่ปรากฏตัวบุคคลดังกล่าว และเพลิงนั้นอยู่ในสภาพที่ตนสามารถดับได้ ก็ให้ทำการดับเพลิงนั้นทันที ถ้าเพลิงนั้นอยู่ในสภาพที่ตนไม่สามารถดับได้ ให้รีบแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ ทราบโดยด่วน

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการซ้อมระงับอัคคีภัย ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น มีอำนาจดำเนินการหรือสั่งให้พนักงานดับเพลิงหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามที่สมควร และจำเป็น ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดบริเวณและสถานที่สำหรับทำการซ้อมระงับอัคคีภัย
- (๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในบริเวณที่เป็นประโยชน์ในการซ้อมระงับอัคคีภัย
- (๓) ปิดกั้นมิให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่ซ้อมระงับอัคคีภัย

หมวด ๓

บทเบ็ดเตล็ด

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น นายตรวจ ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น และพนักงานดับเพลิงเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๖ บรรดาเบี้ยปรับและค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยของท้องถิ่นนั้น

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดขัดขวางไม่ยอมให้นายตรวจ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ตามมาตรา ๘ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้ใดเข้าไปในบริเวณที่เจ้าหน้าที่ปิดกั้นตามมาตรา ๑๔ (๓) หรือมาตรา ๒๐ (๓) โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๓๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๓ ผู้ใดเข้าไปในบริเวณที่เจ้าหน้าที่ปิดกั้นตามมาตรา ๒๔ (๓) โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบ หรือติดเครื่องหมายสำหรับผู้อำนวยความสะดวกท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น นายตรวจ พนักงานดับเพลิงหรืออาสาสมัครดับเพลิงโดยไม่มีสิทธิ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว หรือแสดงตนเป็นบุคคลดังกล่าว และกระทำการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดแจ้งเหตุหรือให้อาณัติสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้อันเป็นเท็จต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ทำลาย เคลื่อนย้ายกีดขวางหรือทำให้เกิดอุปสรรคต่อการใช้อาณัติสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เครื่องดับเพลิงหรือท่อส่งน้ำดับเพลิง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคง

ใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ
ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย
พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ประกาศใช้บังคับมานาน บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน
สมควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาตรการใน
การป้องกันและระงับอัคคีภัย รวมทั้งโทษและอัตราโทษให้ชัดเจนครบถ้วนและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้